Ára 20 fillér

A REGGEL

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÚT 52. SZÁM

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetés fővárosban és vidéken: egy hóra 70 fillér, negyed évre 2 P, fél évre 4 P, egy évre 8 P. Egyes szám ára 20 fill., 30 Groschen, 3 dinár, 1.20 lira, 2 francia frank, 10 leu.

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTÓL REGGELIG: 46-2-96, 46-0-43, 42-9-78.

XII. évfolyam — Budapest, 1933 február 27 — 9. szám

Szent-Iványi MÁV-igazgató, az anyagbeszerzési főosztály főnöke vasárnap hivatalában agyonlőtte magát

Megrendítő búcsúlevelében ezt írja: „Minden ügyet megbeszélés alapján intéztem... Az Imperial-szerződés részleteit nem én tárgyaltam... Valótlan, hogy a minőségi átvétel tőlem függött... A MÁV jelentést tett a minisztériumnak arról, hogy az Imperial külföldről hoz anyagot"

Az Imperial-ügyben szereplő miniszteri és MÁV-főtisztviselőket a hét első napjaira ismét kihallgatásra idézte Auer ügyész

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 11 óra előtt 5 perccel az ünnepi csendbe merült MÁV igazgatósági palota harmadik emeletén, a 336. számú szobában cigarettázva beszélgettek *Gál* Lajos MÁV főfelügyelő, osztályfőnök és *vitéz Kálazy* Sándor MÁV titkár. A szomszéd szobából, amely *Szent-Iványi Ferenc igazgató, főosztályvezető dolgozószobája,*

halk dobbanást hallottak.

— *Valami feldőlt, talán egy szék,* — vélekedett *Kálazy* titkár, — alighanem őméltósága lökte el.

A főfelügyelő azonban rosszat sejtett.

— Menjünk be — mondta elhalványodva.

Kopogtattak az ajtón, de *választ nem kaptak.* A két tisztviselő pillanatig megdöbbenve nézett egymásra. Tudták, hogy *Szent-Iványi* Ferenc kormányfőtanácsos, *az anyagbeszerzési G. főosztály szabadságolt vezetője,* reggel negyed 10 óta hivatali szobájában tartózkodik. *Erélyes mozdulattal lökték be az ajtót.*

Szent-Iványi igazgató egy sárga bőrkarosszékben ült, háttal az Andrássy útra néző ablakoknak, a feje félrebillent, balkezével a karosszék támláját markolta, jobbkeze élettelenül csüngött le, jobbhalántékából patakzott a vér. Gál hozzáugrott, megragadta a kezét: a pulzusa még vert...

— *Gyorsan, gyorsan orvosért!* — kiabálta a főfelügyelő és a titkár. *Kálazy* felszakította az ajtót, az altiszt, aki még nem tudta, mi történt, végigfutott a harmadikemeleti folyosón, le a lépcsőn, az első emeletre és bezörgetett *vitéz Csia* Sándor MÁV főorvos szobájába. A következő pillanatban a *főorvos,* aki véletlenül tartózkodott vasárnap a kihalt épületben, *felrohant Szent-Iványi szobájába.* Mire megérkezett,

az igazgató már halott volt.

Berregett a telefon, hívták a mentőket... odalent szirénázott az autó, rohantak fel a hordággyal, — *késő!* Az épületben alig volt valaki, néhány ügyeletes tisztviselő, akik nyugodtan dolgoztak szobáikban és *semmiről sem tudtak.* Akkor mentek ki a folyosókra, mikor meghallották a

Szent-Iványi igazgató †

mentőautó tülkölését és látták, hogy *a hordággyal vivő emberek egy pillanatra megállnak* a szárnyasajtó előtt, amelyen a következő felírás látható: »*G. Anyagbeszerzési főosztály, Szent-Iványi Ferenc m. kir. kormányfőtanácsos, igazgató*« és »*Imrédy Kálmán m. kir. kormányfőtanácsos, igazgatóhelyettes*«. Szent-Iványi igazgató most töltötte be szolgálati idejét és

május elsején ment volna nyugalomba.

Odabenn, a tágas, előkelő fogadószobában, amelyből a titkári szoba, majd *Szent-Iványi* dolgozószobája nyílik az egyik oldalon, a másik oldalon pedig *Imrédy* Kálmán szobája,

sápadtan, remegve álltak a percek előtt lezajlott véres tragédia tanui: Gál főfelügyelő és Kálazy titkár.

A kezükben papírdarabokat tartottak. Nagy, sárga hivatali borítékban többíves, ceruzával írt nagybetűs levél az egyik. A boríteklapon aláhúzva ez a szöveg áll:

»A MÁV igazgatóság minden tagjának, lemásolandó.«

A szöveg így szól:

»1933 február 26. Az ügyésznek mindent elmondottam, most már csak a rágalmakra kellene reflektálnom.

Minden ügyet megbeszélés alapján intéztem, a legjobb igazságot kerestem.

Aki barátomnak mondotta magát, annak csak kevesebbet tettem.

A vizsgálat rosszul volt megfogva, mert politikummal volt tele. A cég ügyét vizsgálgatta a rendőrség, de a tisztviselők szerepét nem lehet elégtételül odadobni.

Payrt kértem, mondja meg, mi lehet a dologban, de úgylátszik, ő szenzációt csinált. Lázár Miklóssal két ízben beszélgettünk, mondhatom megértően, szociális dolgokról.

Szenzáció kellett. Több lap fogyott.

Egy feketelelkű ember, akit jól ismerek, akinek többször megbocsátottam, látszólagos adatokat gyűjött ellenem és mindenki ellen, aki azt hirdette, pléhpofával tud járni s volt oka gyűlölni engem.

Ha valaki azt állíthatta, hogy én tudtam a

A vámemelés
ellenére is
1/4 kg jó
MEINL-KÁVÉ
csak
P 2.— be
kerül
10 deka 80 fillér

csalásokról, akkor neki segíteni kellett azt, akkor miért nem tett meg mindent. Elsősorban az osztályra tartozott.

Az olaj-szurok junktimos kiírására csütörtökön adtam rendelkezést, hétfőn adatott ki. Tudom, hogy intézkedéseimben hiba nem volt. Azt csak komoly, rosszakaratú szívósággal lehetett fordítva magyarázni. A sok álbeállítás ellen lesz-e tisztesség a lapokban majd hozni az igazságot? Kockázatos lehet a cselekedetem, mert ezt is ellenem használhatják, de a hazugságok fekete lelke ellen nem tudok harcolni.

Minden ügyet majd megvilágítanak őszinte kollégáim. Talán jobban, mint magam.

Önszántamból cselekszem. Isten veled, szegény Magyarország. Szegény feleségemet nyugtassák meg, ha zavarják.

Szent-Iványi Ferenc.«

Két blokkcédulát is találtak. Úgylátszik, ezt már

az utolsó pillanatban írta

a halálraszánt igazgató, kusza írással:

»Kívánságaim otthon a fiókban.

Idealista voltam, mindenkinek meg tudtam bocsátani.

Szeretném, ha mellékelt iratom eljutna a kormányzó úr Őfőméltóságához.

Ujságirót, fotografust kérem távoltartani.«

Egy másik cédulán:

»eleTfonální dr. Veress Bélának, menjen hozzájuk.

Gesman Józsefnek, kérem, menjen segíteni.

Dr. Fettich György menjen oda.

Dr. Kálazy úr, kérem, segítsen.

Azt hallottam, hogy Hajdut, Az Estet, W. informálta. Mondtam az elnök úrnak is.«

Másik borítékban megtalálták annak a levélnek a fogalmazványát, *amelyet lemásolva öngyilkossága előtt negyedórával postára adatott.* Ez a fogalmazvány, amelyben sok a törlés és áthuzogatás, így szól:

»Az Est«-hez. A f. hó 26-i h. lapjukban az Imperial-üggyel kapcsolatban közöltekre vonatkozólag kérem közzétenni:

1. Az Imperial-szerződés részleteit nem én tárgyaltam s ezért nem áll módomban megállapítani, miként került bele a gyártelepen végzendő minőségi átvétel a szerződésbe, de valótlan, hogy ez tőlem függött.

2. Azt, hogy az Imperial külföldről hozott anyagot, a MÁV bejelentést tett a minisztériumnak e tényről, tehát nem is tehettem volna ezen ügyben.

3. Nem adhattam olyan felvilágosítást, hogy a telep megépítésére az Imperial felsőbb helyen hosszabbítást kapott, csak akkor, ha ez tényleg

rendeletileg

megtörtént.

4. Hogy az Imperial telepén visszaélések történtek, azt most állapították meg. Természetes, hogy nem tudtam róla.

5. Valótlan, hogy felhívták figyelmemet a hamisításra s valótlan, hogy a telep megvizsgálását ennek kapcsán nem tartottam szükségesnek.

6. Valótlanok ezen állítások, de ha igazak lennének, akkor

az a bűnös, aki helytelen utasításokat elfogadott.

Az igazgatóságtól ezen ügyek kivizsgálását kértem.«

Alig mult el néhány perc, amikor *Kálazy* titkár a telefonhoz ment és tárcsázni kezdte *Szent-Iványi igazgató lakásának telefonszámát.* A telefonon *a Battai út 7. számú villából Szent-Iványi felesége jelentkezett.*

— Halló, méltóságos asszony, — mondta a titkár, aki alig tudott uralkodni magán — halló... *a méltóságos úr nagyon rosszul van.*

Azt nem merte megmondani telefonon, hogy *az igazgató már percek óta halott!*

A telefonból

éles asszonyi sikoly hallatszott:

— *Jaj Istenem . . . mi történt?* . . .

— Kérem — beszélt tovább a titkár — a . . . a . . .

Nem volt képes folytatni. *Gál főfelügyelő vette el tőle a kagylót* és amikor meghallotta az asszony sikoltozását,

ő sem merte megmondani, hogy a férje meghalt.

— A méltóságos urat — mondta — *bevittük az államvasúti kórházba...*

Közben értesítették telefónon az Államvasutak vezetőit is. *Senn Ottó elnökhelyettes már negyed tizenkettőkor megjelent Szent-Iványi holtteste mellett.*

Egy percig nézte a vérző homlokú halottat,

akit fehér pakolópapirossal takartak le. Fakófehér volt már *Szent-Iványi* Ferenc arca, meredek, feltűnően magas homlokán végigfolyt a vér, a szeme félig nyitva és meredten néz... A fej hátrabillen, inkább alvónak látszik a fotőjbe roskadt emberi test, mint halottnak... *Senn Ottó halálsápadt arccal kiment a fogadószobába.* Megjelent *Imrédy* igazgatóhelyettes és *Lázár* igazgató is. *Dült arccal ültek a fogadóterem pamlagán.* Az egyik *MÁV elnökségi főtisztviselő* elmondja:

— *Rendkívül idegesen tért vissza kétszer is ügyészi kihallgatásáról, ahová aktacsomókat vitt magával.* Azt mondta, hogy *ez az eljárás nagyon kifárasztja,* az idegei különben sincsenek már vasból... Soha sem láttam *ilyen izgatottnak,* mint amikor a kihallgatása után

egyik tisztviselőjének ott jegyzőkönyvbe mondott vallomásáról szólott, amelyet roszhiszeműnek és embertelenül gonosznak bélyegzett...

Már akkor ott volt a rendőri bizottság, amelyet egy kapitány vezetett, majd háromnegyed tizenkettőkor megérkezett *Győrffy* Aladár rendőrtanácsos, a sérülési osztály vezetője is. Éppen *delet harangoztak, mikor*

két rendőr lassú léptekkel hozta ki az igazgató szobájából a gyalulatlan, fekete koporsót.

Senn elnökhelyettes egy pillanatig *mereven nézte a koporsót,* amint átvitték a fogadótermen, azután *elfordult, kinézett az ablakon... Lázár* igazgató összekulcsolt kézzel, magábaroskadva ült a divánon.

*

Szent-Iványi Ferenc igazgató öngyilkossága a hátrahagyott levelek és jegyzetek tanubizonysága szerint

szoros kapcsolatban van az Imperial vegyészeti gyár közszállítási botrányával

és a királyi ügyészségnek azzal a vizsgálatával, amelyet *Fabinyi* Tihamér kereskedelmi miniszter rendeletére *tizenhat nap óta folytat Auer György ügyész. Fabinyi miniszter kinevezése napján értesült adatszerűen* azokról a visszaélésekről, amelyeket az *Imperial* szállításaival kapcsolatban évek óta folytak és *amelyekről politikai miniszteridlis és szakkörökben két év óta suttogtak.* Éppen ezért a *MÁV* szurok-, gázolaj- és talpfatelítőolaj-szállításainak *bizalmas megvizsgálására* azonnal

miniszterközi bizottságot küldött ki,

amelyben *Fehér* Gyula miniszteri tanácsos képviselte a kereskedelmi, *Jakabffy* miniszteri tanácsos a pénzügyi, *Fricarich* táblabíró az igazságügyi és vitéz *Bartha* László százados a honvédelmi minisztériumot. Ezek az urak évekre viszszamenően átvizsgálták az Imperial szerződéseit és minden az irattárban elfekvő, erre az ügyre vonatkozó aktát és feljegyzést az ő javaslatukra adta meg a felhatalmazást *Fabinyi* miniszter *az ügyészségnek a bűnügyi vizsgálatra.*

Szent-Iványi igazgatót napokon át hallgatták ki az ügyészségen

és néhány nappal ezelőtt *a MÁV igazgatósága szabadságolta,* hogy az *Imperial*-ügyben a vizsgálat minden gátlás nélkül folytatható legyen. *Szent-Iványi* az ügyész kérdésére felvilágosítást adott arról, hogyan történik szabályszerűen a MÁV anyagbeszerzése: elvileg a legkisebb bevásárlást is *nyilvános versenytárgyalás* előzi meg, de vannak olyan esetek, amikor a sürgősség, vagy a *monopólium,* esetleg a nemzeti érdek követeli, hogy *a nyilvános árlejtést mellőzzék.* Ilyenkor az ajánlatot tevő kiválasztott cég vezetői

végigtárgyalják az ajánlat pontjait a MÁV anyagbeszerzési főosztályával.

Ahogy mondani szokás: »*átbeszélik*«. A főosztály ennek a tárgyalásnak eredményéhez képest *az ajánlatot saját javaslata kíséretében felterjeszti a kereskedelmi minisztérhez.* Ott felülvizsgálják az ajánlatot és az indokolást, jóváhagyják azt, vagy különleges utasítással küldik vissza a *MÁV* igazgatóságának. Az utasításban benne kell lenni annak: *milyen feltételekkel és mennyit rendelhet* a javasolt anyagból az Államvasút. Az utasítás, illetve felhatalmazás birtokában *az anyagbeszerzést főosztály*

a MÁV nevében megköti a szerződést

és megrendeli a szükséges anyagokat aszerint: *miből mennyit kivánt az illetékes osztály?* A MÁV egyes osztályaitól, — például a *pályafenntartási osztálytól,* — az anyagbeszerzési főosztályhoz futnak be ugyanis az igénylések. Az anyagbeszerzési osztály föladata ezzel meg is szűnt: a *szállított anyag átvétele a MÁV statutumai szerint*

nem az ő dolga, hanem egy háromtagú bizottságé,

amelyben az anyagbeszerzési főosztály csak *egy taggal* van képviselve. Az átvett anyagok minőségéért és felhasználásáért az az osztály felel, *amely azt felhasználja.* Ennek az intézkedésnek nyilvánvaló célja, hogy *az osztályok így egymást ellenőrizzék! Auer* ügyész kihallgatva a pályafenntartási osztály illetékes tisztviselőit is az *Imperialtól* átvett anyagokra vonatkozólag és megállapította, hogy

a pályafenntartási osztály csak az átvett anyagok mennyiségét ellenőrizte ezúttal, a minőséget az a laboratórium vizsgálta meg, amely az anyagbeszerzési főosztálynak, tehát Szent-Iványi igazgatónak volt alárendelve.

A *MÁV* statutumai szerint mindenesetre az a helyzet, hogyha *rossz anyagot szállított az Imperial, azért Szent-Iványi nem felel.* Őt csak *a szerződések megkötése* körül terhelheti felelősség. Az ügyészség, amely eddig csak a szállított anyagok megvizsgálására és átvételére terjesztette ki a nyomozást,

a hét első napjaiban, kedden és szerdán készült a vizsgálatot kiterjeszteni az Imperiallal kötött szerződések körülményeire is.

Az *Imperial* új meg új szerződéseit *az anyagbeszerzési főosztály kötötte* meg olyankor, amikor már csaknem köztudomású volt, hogy az *Imperial* hamisított anyagot szállított a MÁV-nak és a szerződés ellenére *nem magyar, hanem külföldi nyersanyaggal* dolgozik.

Az ügyész most tért volna rá ezeknek a körülményeknek a vizsgálatára

Az ügyészségnek tudomására jutottak *olyan hihetellen esetek is,* amikor

az Imperial ajánlata 24 óra mulva véleményes javaslattal együtt a miniszter elött volt.

és egy héten belül minisztertanács elé került!

Távbeszélő: 87-9-65.

LXV. ÁLTALÁNOS AUKCIÓ

KIÁLLÍTÁS: 1933 február 26-án és március 1-én d. e. 10—½6, február 27-én és 28-án d. e. 10—½2 és d. u. 4—½8 órák között.

ÁRVERÉS: 1933 március 2-től 17-ig d. u. ¼4 órától.

Vasárnapokon nincs árverés.

Árverésre kerülnek: Műbecsű festmények, szobrok, rajzok, porcellánok, keleti szőnyegek, művészi és közhasználatra szánt bútorok, ékszerek, kézimunkák, keletázsiai tárgyak és könyvek.

Katalógus a helyszinen 1.50 P-ért kapható.

Ekkora gyorsaságra sem a magyar, sem a világ egyetlen bürokratikus szervezete sem képes.

Szent-Iványi igazgató és több referense e hét első napjaira kapott idézést Auer ügyésztől,

hogy ezekre az újabb részletekre kihallgassák őket.

*

Az Államvasutak igazgatósági palotája előtt közönyösen mennek el a járókelők, nincsen a házon semmi különös látnivaló, egyetlen kocsi nem áll a kapuk előtt. A figyelmes szemlélőnek sem tűnik fel, hogy a Rózsa utca felé eső igazgatósági bejáratban

a portás mellett egy rendőr áll...

Ha most már valaki bemegy a kapu alá és a belső üvegajtón át benéz az udvarra, észreveszi, hogy

a MÁV palota udvarán szokatlan alkalmatosság áll: a rendőrség hullaszállító autója...

Ide robogott be, ide rejtették a járókelők elől a fekete kocsit, nehogy csődület támadjon. A folyosókon, a lépcsőházakban senkivel sem találkozunk. Az elsőemeleti folyosón, az elnökigazgató zöldpárnás ajtói előtt éppen olyan tisztelettel és nyugodtan köszön az altiszt, mint máskor. Csak a harmadik emeleten lehet észrevenni, hogy *valami történhetett:* hat-hét tisztviselő beszél suttogva a 335—336 felírású ajtók előtt. Most kinyílik az ajtó *két rendőr koporsót hoz ki rajta.* A tisztviselők levesznek a kalapjukat, félreállnak és

néznek a koporsó után.

— *Kilenc óra után néhány perccel jött be a méltóságos úr,* — mondja a portás, — köszöntem neki, ő komolyan visszaköszönt, mint rendesen. *Nem liften ment,* hanem gyalog a harmadik emeletre. *Egy kicsit elgondolkozott...*

Szent-Iványi igazgató altisztje *véres törülközőt és bevérzett pakkolópapírt* hoz ki az ajtón. A rendőri bizottság most zárta be az igazgató dolgozószobájának ajtaját, hogy minden a helyén maradjon, amíg a vizsgálóbíró megérkezik. A folyosón

ideges mozdulattal gyujt cigarettára egy úr,

akinek a szemében átélt izgalmak tükröződnek: *Gál* Lajos főrendőrtanácsos, aki a pisztolydurranást meghallotta és elsőnek rohant be az igazgató szobájába.

— Jó főnök volt, — mondja — jó kolléga. Nagyon szerettük és szolíd, takarékos embernek ismertük.

Harminczegy éve szolgált a MÁV-nál, öt éve volt igazgató és a főosztály főnöke...

Tegnap, szombaton délután 6 óra felé szolgálati útról jöttem vissza Budapestre és olvastam az esti lapokat. Nagyon megijedtem, tudtam, hogy őt nagyon felizgatják, *úgy éreztem, hogy meg kell őt nyugtatni...* Besiettem ide a hivatalba és kerestem, de nem találtam. *Ma délelőtt is*

azért jöttem, hogy beszéljek vele.

A homályos fehér folyosón *égnek a lámpák.* Mindenki lábujjhegyen jár. Vitéz *Kálazy* Sándor, *Szent-Iványi* titkára, vörös szemhéjakkal, idegesen remegő szájjal siet le a lépcsőn: szörnyű feladatot bíztak rá!

Neki kell megmondania Szent-Iványi Ferencnének, hogy özvegy lett.

Egy perccel utóbb lehorgasztott fővel, összeráncolt homlokkal, mélyen gondolataiba merülve megy le a lépcsőn Senn Ottó, a MÁV elnökhelyettese. Déli 1 óra van. Egy altiszt megy fölfelé az emeletre, *két hosszú fekete rudat cipel, a hóna alatt pdig gyászposztót.*

Viszi a fekete zászlókat, kitűzni a palotára...

Kimentünk a Battai útra, a *Szent-Iványi*-villába. *Lehúzták az összes zsalugátereket.* Magányosan, némán áll *a nyolcablakos alacsony úriház* a Pasarét és Lipótmező közt elterülő villasor egy elhagyatott sarkában, körülötte hallgató hómezők. A kert előtt rácsos kerítés, csak hosszas csöngetés után bújik elő a ház mögül egy szobalány. Fázósan húzza össze a kabátját és messziről mondja:

— A méltóságos asszony, amikor hazajött, megparancsolta, hogy *egyedül akar maradni. Ma nem nyithatom ki a kaput senkinek...*

A közvélemény sorompói elé!

Ez a megrendítő esemény, amely emberileg oly fájdalmasan markol a szívünkbe, *nem zárhatja le a MÁV közszállítási ügyeinek ügyészségi kivizsgálását.* A közvélemény, amely elborult szemmel áll *Szent-Iványi* igazgató kihűlt teteme előtt, tisztán látja, hogy az Imperial Vegyészeti Részvénytársaság bűnkomplexumának felderítése után a megtorló igazságszolgáltatás hatóságai *nem tehetnek pontot a nyomozás új megállapításai után és azzal a panamabotrány közmegnyugvást keltő módon nem végződhetik, hogy a vállalat vezérigazgatója, főmérnöke és két alantas alkalmazottja tömlöcbe kerül.* A mázsás súlyú terhek alatt roskadozó polgárság lelkinyugalma, a törvénybe és a jogba vetett hit megőrzése, az állami igazgatás tisztasága és a köztisztviselői kar óriási többségének becsülete, azé a tisztviselőtársadalomé, amely esküjéhez híven, tisztes szegénységben, hozzáférhetetlenül teljesíti kötelességét, *parancsolóan követeli, hogy ebben az államkincstárral kapcsolatos bűnügyben el ne némíttassék a fokozatos felelősség megállapításának sürgetése.*

A budapesti királyi ügyészség elnökének közleménye szerint beismerő vallomásokkal, tanuvallomásokkal, okiratokkal, hiteltérdemlő vegyészi bizonylatokkal teljes mértékben beigazolást nyert az a megdöbbentő tényállás, amit a képviselőházban és a közérdekű sajtóban *Lázár* Miklós és *Payr* Hugó országgyűlési képviselők a piruló nyilvánosság elé tártak. A királyi ügyészség vizsgálata és vizsgálóbírói végzés alapján kerültek zár alá az Imperial felelős vezetői és felelőtlen alkalmazottai. *Eddig a közvéleménynek nincs oka kételkedni abban, hogy a kormány végére akar járni ennek a messzeágazó panamaügynek!* Ellenkezően, elismerjük: a kormány és a bíróság eddigi intézkedései a jogérzet biztonságát erősítették meg az elmult évtized tapasztalatai folytán meglehetősen kiábrándult polgárság érzelem- és gondolatvilágában. De nincs olyan egyszerű polgára e hazának, aki olvasván az Imperial sorozatos szállítási csalásairól, ne kérdezné, ámulva:

— *Vajjon felszabadulhattak volna a haszonlelés ördögei az Imperial igazgatóiban, ha az arra illetékes közfunkcionáriusok a körmükre néznek és törvényes ellenőrző kötelességüket lelkiismeretesen teljesítik?*

Ez ám *a nagy kérdés,* amelyre választ vár a porig sujtott magyar adófizető közönség.

A fokozatos felelősség elvének érvényesülnie kell az állami adminisztráció egész vonalán!

Napnál világosabban ki kell derülnie: *hogyan történhetett a már kezdettől végig beigazolt csalásoknak, szerződésszegéseknek ez a hatesztendős láncolata, hogyan károsíthatta meg ily alpári, szemérmetlen, elbizakodott módon az Imperial panamacimborasága verejtékes milliókkal a MÁV-ot, illetve a közadók pénztárát, amikor a kereskedelmi minisztériumnak és a MÁV-nak egész ügyosztályai voltak kötelesek e szerződésköteseket és a szurok, gázolaj és talpfatelítőolaj szállításokat szakértők segével együtt kontrollálni?*

Akár gondatlanságból, akár tudatlanságból, akár léhaságból, akár prédaléséből bóbiskolt el vagy húnyt szemet az ellenőrzés, egyre megy: *a közpénz szent, az ország vagyonát védi a törvény!*

Ne higyjék, hogy gyönyörűséget okoz a temetőbogár szerepe, amely a rothadásban turkál. Testet-lelket őrlő szerep ez, de vállalni kell az ország jelene és jövője érdekében, mert különben a fekélyek lerágják az állam csontját és bőrét is. A közlelkiismeretet nem lehet tovább narkotikumokkal elaltatni!

A közvélemény sorompói elé idézzük tehát mindazokat, akiket ebben az ügyben a felelősség látszata, vagy ólomsúlya terhel. Tudjuk jól, hogy mi egymagunk végtelenül gyengék vagyunk, de mint porszemei annak a magyar földnek, amelyen ezek a panamák végiggázolnak, mint érző, gondolkozó, szégyenkező atomjai a népnek, amelynek verejtékes adófillérei kerültek ebek harmincadjára: mi, a porszemek, azokért a milliókért, akik hallgatnak, igenis, *szüntelenül a sorompó elé szólítjuk azokat, akik felelősek a cigánynótra került adópénzekért, amíg a földi bíróság le nem számol velük.*

Szikrányi kétségünk sincs abban, hogy az a *Gömbös* Gyula, aki a honvédelmi minisztériumban néhány kurta nap alatt kivizsgáltatta a lószőr- és olajpanamát, a közéleti tisztaság nemzetmentő kérdésében egy hajszálnyira is más állásponton lenne, mint akik ezt az oly hálátlan purifikációs munkát tűzön-vízen keresztül, könyörtelenül lefolytatják. *Egy tisztultabb légkör, tisztultabb közszellemet teremt!* Elég ideje nyelte a szégyent az ország népe rágatlanul, mint a csuka a legyet. Az utolsó évek krisztusi kínszenvedései után a vergődő magyar lelkek nem viselnek el többé olyan gazdálkodást, ahol a számadó juhász dögbőrrel számolhat el...

BÉCSI VÁSÁR

1933 március 12-től 19 ig (A Neue Burg-ban márc. 12–13-ig)

Különkiállítások:

Bútorvásár — „Villamosság a háztartásban" — „Legújabbkori gázberendezések" — Rádió- és Ravog-kiállítás — Ésczi kötöttárudivat — Szőrmedivatszalon — „Fénykép és utazás"

Autó- és motorkerékpárkiállítás

Vas- és szabadalmszolt bútorok — Wagner-kiállítás — Építészeti és műépítési kiállítás — „Az épülő ház" — Települési építkezés — Kőolajkiállítás — Ausztriai fűzfakészítmények — Feltalálóvásár — Mezőgazdasági gépek és eszközök — Élelmiszerek és elvezeti cikkek — Mezőgazdasági és erdészeti mintakiállítás.

Vízum nélkül, vásárigazolvánnyal és útlevéllel bárki szabadon átlépheti az osztrák határt. Cseh átutazóvízum nem szükséges. Jelentős menetdíjkedvezmények a magyar, a cseh és osztrák vasutakon, a Dunán, valamint a légiforgalomban. Vásárigazolványt (á P 5.—) és mindennemű felvilágosítási készségesen ad a

Wiener Messe A.-G. Wien, VII.,

valamint — a leipzigi tavaszi vásár tartalma alatt — a Wiener Messe tudakozóirodája (Auskunftsstelle, Österr. Messhaus, Leipzig) továbbá az alant felsorolt tiszteletbeli megbízottak:

Budapest:

Osztrák Követség, V., Akadémia ucca 17
Az ausztriai idegenforgalmi hivatal képviselete, az Ausztriai Szövetségi Vasutak propaganda-hivatala, VI., Andrássy út 28
Wagons Lits-Cook S. A., Mária Valéria ucca 1
Schenker és Társa, Nádor ucca 26. Postafiók 55
Idegenforgalmi—Beszerzési—Utazási és Szállítási Rt. (Magyar Államvasuti hivatalos menetjegyiroda, V., Vigadó tér 2). Postafiók 169
Magyar Hírlap Utazási és Fürdőpropaganda Irodája, Aradi ucca 10
Máv. Hiv. Menetjegyiroda fiókja, I., Gellért tér 1
" " " " VII., Erzsébet körút 45—47
" " " " VIII., Baross tér 17
" " " " Nyugati pályaudvar
" " " " VIII., Keleti pályaudvar
" " " " VIII., József körút 50
" " " " V., Vilmos császár út 78
" " " " VIII., Baross ucca 1
" " " " Corvin Áruház, VIII., Blaha Lujza tér 3
" " " " VII., Erzsébet körút 20
" " " " II., Fő ucca 1
" " " " IV., Petőfi Sándor ucca 2
és az összes vidéki Menetjegyirodákban

Ma hallgatják ki Debrecenben a MÁV-telítőtelep mérnökeit

Debrecen, február 26.

(*A Reggel tudósítójának telefonjelentése.*) A debreceni törvényszék vizsgálóbírája, *Preineszberger* Jenő,

hétfőn kezdi meg a kihallgatásokat

az *Imperial* olajbotrány ügyében.

A püspökladányi MÁV talpfatelítőtelep vezetőit és alkalmazottait

fogja kihallgatni. Elsősorban *Takács* Gyula főfelügyelő-főmérnököt, a telep volt vezetőjét, *Hiksch* főmérnököt, az üzem mostani vezetőjét és a püspökladányi telep munkásait is. A kihallgatások, amelyek részben Debrecenben, részben Püspökladányban fognak lefolyni, előreláthatóan több napig tartanak.

Bubits Jenő lett az Imperial-ügy vizsgálóbírája

A budapesti büntetőtörvényszék elnöke szombaton *Bubits* Jenőt jelölte ki az olajpanama-ügy vizsgálóbírájául. *Bubits* ma, hétfőn kezdi meg a letartóztatott vezetők, *Salgó* Imre vezérigazgató és *Komlós* Hugó igazgató-főmérnök, valamint a két letartóztatott művezető kihallgatását.

Kommunista-szervezkedés miatt ül a debreceni fogházban az olajpanama egyik fontos mérnöktanuja

Miskolc, február 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap folytatták a kihallgatásokat a miskolci rendőrségen az *Imperial* berentei lepárolójában történt állítólagos visszaélések ügyében. A rendőrség vasárnapra beidézte *Kovács* Miklós vegyészmérnököt, aki 1930-ban a berenté' lepároló szolgálatában állott.

A fiatal mérnök érdekes vallomást tett.

Elmondta, hogy néhány hónapos működése során *dr. Salgó* Imre vezérigazgatótól, aki őt alkalmazta, arra kapott utasítást, hogy Berentén kísérleteket folytasson *phenolnak és creusotnak a kátrányból való kivonásával.* Sikerült is célt érni és *olcsó eljárást* fedezett fel, amelynek segítségével 15—20 százalék creusotot vonhattak el a kátrányból, amelynek minősége ilymódon természetesen

silányabbá vált.

Ugy tudja, hogy az ő eljárásával dolgozták fel a kátrányt Berentén. Ugyancsak *Salgó* utasítására kísérletezett *a kátránynak vízzel való keverésével is,* de itt nem ért el számottevő eredményt. *Salgó* levélben és telefonon állandóan érdeklődött kísérletei iránt. *Kovácsnak sejtelme sem volt róla, hogy kísérleteit visszaélésekre akarják felhasználni.* A kísérleteket nem egyedül végezte, hanem *Schwarz* József vegyészmérnökkel. A rendőrség ki akarta hallgatni *Schwarzot* is, akiről *Kovács* azt mondotta, hogy Miskolcon lakik. Kiderült azonban, hogy

a mérnököt a hevesi kommunista szervezkedések irányítása miatt letartóztatták.

és most a debreceni törvényszék fogházában van. *Schwarzot* tehát Debrecenben fogják kihallgatni. *Kovács* kihallgatása során átadta a rendőrségen *azokat a műszaki feljegyzéseket,* amelyekben részletesen leírja kísérleteinek részleteit és adatait. *Hétfőre több munkást idéztek be a rendőrségre.* Ezek a munkások évekkel ezelőtt Berentén dolgoztak és most Miskolcon élnek.

DARMOL
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ
enyhe, biztos, ártalmatlan.
DARMOL

Visszavonják a gyűlési tilalomról szóló rendeletet

(A Reggel tudósítójától.) Nagy megütközést keltett ellenzéki körökben, amikor a kormány *közvetlenül az adóemelési rendeletek kibocsátása után elrendelte az általános gyűléstilalmat. Keresztes-Fischer* belügyminiszter nyomban kijelentette ugyan, hogy ez az intézkedés *átmeneti jellegű* lesz, mégsem gondolt senki arra, hogy néhány héten belül sor kerülhessen a rendelet visszavonására. A helyzet most mindenesetre az, hogy

a gyűléstilalmi rendelet napjai meg vannak számlálva.

A Reggel megbízható értesülése szerint *a kormány máris foglalkozott ezzel a kérdéssel és a legrövidebb időn belül visszavonja a gyűlési tilalomról szóló rendeletet.* Ezt a hirtelen fordulatot azzal indokolják, hogy »az adóemelések és a tisztviselői fizetések csökkentése után az ország rendjét veszélyeztető izgatásoktól lehetett tartani, de *most, amikor a közvélemény már napirendre tért a kormány ezen intézkedései fölött, a gyűléstilalmi rendelet visszavonását illetékes helyen indokoltnak látják.«*

Pesti kis notesz

1.

Egy hölgyismerősömmel találkoztam a Váci utcában, akit nagyon régen nem láttam. *»Hol volt ennyi ideig?«* — *kérdeztem tőle. »Berlinben voltam, kozmetikát tanultam.«* — *»Berlinben, kozmetikát? Hisz annak a Mekkája nem Berlin, hanem Párizs!«* — *»Na igen,«* — hangzott a felelet, — *»csakhogy én nem női, hanem férfi kozmetikát tanultam! Berlinben ma már az elegáns úr éppen úgy kikészítteti magát, ha este elmegy hazulról, mint a nő, a szemöldökigazítástól az arcpácolásig, elvégezteti magán az összes szertartásokat, Berlinben a férfi-kozmetika a legjobban kereső üzletágak egyike!«* — *»Na és van már Pesten klientélája?«* — kérdeztem tamáskodva. *»Eddig negyven«* — felelte mosolyogva és elbúcsúzott.

Ki mit szól ehez?

2.

Véres párbaj készül Herzog András báró és Hollós Pál, Hollós Ödön, a Kereskedelmi Bank igazgatójának fia között. A két fiatalember összeszólalkozott valahol s most a vívótermek valósággal *protekciót vesznek igénybe, hogy a pesti plutokrácia két ifjú tagjának párbaját megkaparintsák maguknak...*

3.

A nagy pesti pletyka, amely virágnyelven már hetek óta kísért a lapokban is, befejezett tény: *De Vienne gróf,* francia követ valóban válik a feleségétől és elveszi *Nicki* Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter feleségét, *Fodor* Fricit. De Vienne gróf *az esküvő után megválik a diplomáciai szolgálattól és Párizsban fog végleg megtelepedni...*

4.

Az idei farsang — felállíthatjuk már a mérleget — főleg *a leánybálok jegyében folyt le.* Soha ennyi elegáns bál nem volt még a társaságba belépő ifjú dámák tiszteletére, mint az idén: a farsang utolsó napjaiban is három elegáns mulatságról értesül a *Notesz.* Az egyiket *Tarányi Ferencék* rendezték, — a volt zalamegyei főispán'k *százszemélyes, úgynevezett kis bál-t adtak két pártában lévő lányuk tiszteletére.* (Kettő már férjnél van, az egyik egy Pálffy grófné, a másik egy Szemeréné.) Ugyancsak bált rendezett a Ritzben leánya tiszteletére *Degenfeld Kristóné grófné,* ezen a bálon táncverseny is volt, amelynek első díjait, finom kis ezüst poudrier-kat és cerúzákat egy kis comtesse és egy baronesse, *Majláth Zenka* és *Zichy Rubido Baby* nyerték el. — Végül *gyönyörű bál volt Edelsheim Gyulay Lipótéknál* a Várban, amelyen reggel 6-ig táncolt a fiatalság. A bál úgynevezett kosztüm-bál volt és díjak voltak kitűzve *a legszebb és a legolcsóbb kosztümre.* Ezek egyikét sem nyerte el, de hatalmas eltűnést keltett *Márffy Mantuano Judith* égővörös parókájú, eredeti balerina-, illetve kötéltáncosnő-kosztümje, amely a kis és nagy dámákat is valósággal megbabonázta...

5.

Érdekes koncert lesz március 7-én a Zeneakadémián. Sacy von Blondel verseit, amelyek közül a legérdekesebbeket, legszebbeket éppen *A Reggel* közölte, adják elő prózában, dalban és táncban *Sólyom* Janka, *Murádi* Lili, *Turnay* Alice, *Andersen* Felicia, *Lehotay* Árpád és *Buday* Dénes. Bevezetőt *(e. z.)* fog tartani.

6.

Egy rettenetes nehezen megírható hír... de nagyon érdekes! *A nagy társadalmi bűnpörnek az egyik szereplője menyasszony.*

7.

Talán érdekes, hogy mit jövedelmeztek a filléres gyorsvonatok a MÁV-nak? A *MÁV* most tette közzé ezeknek a vonatoknak mult évi adatait, ezek szerint a filléres gyorsvonatokon *összesen 221.773 utas utazott,* a *MÁV* összbevétele pedig *769.118 pengő volt.* Gyönyörű.

8.

Dr. Molnár Jenő, volt szentesi képviselőnek, a parlament egyik legnépszerűbb régi alakjának leánya, *Molnár Zsazsa menyasszony.* Vőlegénye *egy firenzei arisztokrata, Conte Piccone.*

9.

Egy kassai »riportlap«, amely ráadásul azóta már meg is szűnt, szenzációhajhászó cikket írt *Brammer Pál és Simon Böske,* a volt *Miss Európa* házasságáról, amelyben azt írta, hogy *a házasságuk nem sikerült* s hogy Simon Böskét a kiállott izgalmak folytán egy szanatóriumban ápolják válása előtt Brammerék nem voltak restek *s beperelték a kassai, megszűnt »Heti Kurir« szerkesztőjét,* Somlár Mihály szerkesztő urat, *akit most a kassai törvényszék Porníczky-tanácsa elítélt. 800 korona fő- és 100 korona mellékbüntetésre. S az ítéletet két évre felfüggesztette.* Fájdalom, a megszállott területen burjánzó zúglapok ellen csak ilyen bágyadt eredményű fegyverek állnak rendelkezésre.

10.

5-ös autobusz, idő vasárnap, délután háromnegyed kettő, két hölgy beszélget. Az egyik, suttogva:

— *Hát képzeld, Marianne megcsalja az urát!*

A másik:

— *Ne beszélj! Ne beszélj!!* Az a három gyönyörű gyerek, és *az ura, az a szent ember,* aki valósággal a tenyerén hordozta Mariannet! Mi lesz, ha megtudja, ezt az egész dolgot — *tőlem...*

11.

Petschauer Attiláról abból az alkalomból, hogy egy nagy filmpremieren *ő konferálta be hollywoodi módra* az estélyi ruhában érkező publikumot, mindenki tudja, hogy *milyen vidám, aranyos és tehetséges előadó, hogy órákhosszat képes szórakoztatni óriási társaságokat s nem egyszer kérdezték meg tőle azt is, hogy mért nem lép színpadra.* Nemrégiben *egy koncerten konferált példátlan sikerrel,* erre hívták meg néhány nappal ezelőtt az *Egységespártba,* ahol Gömbös előtt produkálta magát. Szerintem tényleg kitűnő színész; ajánlom részint a *Vígszínház,* részint az *Andrássy-úti Színház* legintenzívebb figyelmébe.

(e. z.)

Még mindig megbénítja a havazás a forgalmat a Dunántúlon

Szombathely, február 25.

(A Reggel tudósítójától.) A kétnapos állandó havazás és szélvihar Szombathelyen és környékén *nagyon megbénította a forgalmat.* Szombathelyen két napon át *majdnem teljesen szünetelt a villamosforgalom.* A városban is, a környéken is igen sok ember dolgozik a hó eltakarításán és az utak szabaddátételén, de *a szélvihar miatt a munkásokat be kellett vonni. A vonatok kis szerelvényekkel közlekednek.*

*

A M. kir. Államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a Veszprém—Alsóörs között fennállott *forgalmi akadály vasárnap este 6 órakor megszűnt.* Ezidőszerint *már csak a Veszprém külsőpályaudvar—Zirc közötti vonalszakaszon szünetel a közlekedés.* A hóakadályok eltakarítása e vonalszakaszon is folyamatban van.

Régi, elavult
rádiójának
teljesítményét is
maximálisra
fokozzák az új
Tungsram varázscsövek
Egyesült Izzólámpa és Villamossági Rt.
Ujpest 4.

Öttömösi Magyar Jenő följelentette a megszökött Róth „Janit“

(A Reggel tudósítójától.) A Róth Jani-legenda mögött kézzelfogható valóságok vannak és ezekről vajmi keveset tud a nyilvánosság. A megszökött szélhámos érthető okokból egyre távolodó alakja mögött most

egy feljelentés adatai

bontakoznak ki: »Jani« szertefoszlik, minden bohém kedvességével együtt és megjelenik az akták rideg valóságában *Jenő*, aki a *Btk. paragrafusaiba ütköző csalásokat, sikkasztásokat és hűtlen kezeléseket követte el . . . Róth* Jenő anyagi jólétének, pályafutásának és bőkezűségének szenvedő forrása, *öttömösi Magyar* Jenő 1930. év elején ismerkedett meg az akkor még virágzó hírben álló *Kollarits és Társai* bankházban, a Szabadságtéri tőzsdepalotában *Róth* Jenővel. A bankház egyik tulajdonosa, *Halmos* Géza mutatta be *Róth* Jenőt *öttömösi Magyar* Jenőnek, aki maga mondja el, hogy *a jó fellépésű, rokonszenves, kitűnően beszélő, széleskörű pénzügyi ismereteit tetszetősen »tálaló« fiatalember megnyerte bizalmát.* 1930 májusában és júniusában értékpapírokat bízott rá és készpénzt. *Róth* Jenőnek az volt a feladata, hogy *vásároljon Magyar Jenő részére*

aranykorona és dollár névértékű amerikai vasúti kötvényeket háromszázötvenezer pengőért.

Róth átvette a pénzt, átvette az értékpapirokat és jelentette megbizójának, hogy *a vasúti kötvényeket megvette és Genfben letétbe helyezte.* Még *letéti jegyet is produkált! Magyar* Jenő nyugodt volt, abban a tudatban élt, hogy *Genfben háromszázötvenezer pengő értékű vasúti kötvényeit őrzik.* Ezután új megbízást adott *Róthnak:*

negyvenezer pengős váltót bízott rá,

hogy azzal prolongálja a Kereskedelmi Banknál lévő tartozását, amely be volt kebelezve egyik házára. *Róth Jenő, aki a háromszázötvenezer pengőt is elsikkasztotta* és nem vett érte vasúti kötvényeket,

a negyvenezer pengős váltót is a maga céljaira forditotta.

A váltót leszámítoltatta és annak új birtokosa be is mutatta azt *Magyar* Jenőnek, kérve a váltó beváltását — de csak *Róth Jenő elfünése után!*

A váltó lejárati ideje nem volt kitöltve.

Mikor a váltó tulajdonosa megtudta *Magyar* Jenőtől, hogy visszaélés történt és a váltót *Róth* Jenő jogtalanul hozta forgalomba — önként *letétbe helyezte azt a rendőrségen.* De *Róth* Jenő fizetett még máshol is ilyen prolongációs *Magyar-féle* váltóval: *a Royal-szállóban ezzel egyenlítette ki ezerkilenczáz pengős szobaszámláját!* Hogy *Magyar* Jenő miért nem volt óvatosabb, miért bízott olyan vakon *Roth* Jenőben, ezt nemcsak ennek a fiatalembernek a páratlan szádája magyarázza. *Róth* minden módot felhasznált arra, hogy *Magyar* Jenőt hamis ábrándokba ringassa. Hol Londonból, — természetesen a legelőkelőbb *Piccadillyről* és a legeslegelőkelőbb *Park Lane-hotel* levélpapírján — hol Párizsból, hol Genfből írt

titokzatos leveleket

»kedves Jenő bátyjának«. *Nemzetközi tárgyalásokról* számolt be és aki a levelekbe belenéz, feltétlenül azt hiszi: *a magyar kormány nemzetközi pénzügyeit titokban bizonyára Róth Jani intézte!* Van egy levele, amelyben

a HÉV nevezetes és sokat emlegetett megváltási ügyéről beszél,

mint aki — természetesen! — ebben is fő-főintéző: *közéleti szereplőkről, előkelő bankkapacitásokról ír* a levelében, mint akik »legerőteljesebb személyes intervenciójukat helyezték kilátásba«. *Magyar* Jenő *tökéletesen bízott benne* és nem is sejtette, hogy a váltóit sajátmagának számítoltatja le, nem prolongál velük semmit és a pénzéért nem értékpapírokat vesz, hanem azt is elherdálja. *Róth* Jani azután megszökött és *öttömösi Magyar* Jenő kezdett rájönni egy és másra. A feljelentéssel azért várt mostanáig, mert *Róth családja részéről*

egyezkedési tárgyalások indultak meg.

Ezek azonban kudarccal végződtek és a türelmét vesztett *Magyar* most *Zsitvay* Tibor és *Deményi* Aladár ügyvédek útján végre *beadta a bűnvádi feljelentést az ismeretlenség ködében bujkáló Jani ellen.*

Részletek Róth Jani egyik »szédítő« leveléből

(A járadék Konferenciákat den 1-ig elhalasztáz, de jékhelyüket hál Istennek Bécsbe helyezték. A adó államok fenntartották a 70%-os ajánlatukat, úgy hogy az a minimum, ami egyidőleg a roman üggel is végleg le fogják járni. Egy itt az ideje

Ismerdaru A. bátyjának minden szépségáldás
Kézcsókkal
Ratty

Tarnay Alajos vasárnap reggel meghalt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel meghalt a Szent István kórház idegosztályán a régi Magyarország társaséletének és művészvilágának egyik szeretetreméltó alakja: *Tarnay Alajos*, a Zeneművészeti Főiskola tanára. A kitűnő zongoraművész és finom dalköltő valamikor a *hangversenytermek kedvence* volt: nem is számított elsőrangú énekesprodukciónak az, amelyet nem *Tarnay Alajos* kísért a zongorán. Két ilyen divatos és általánosan elismert csillaga volt a zongorakísérés finom, halk művészetének: ő és az évekkel ezelőtt öngyilkossá lett *Dienzl* Oszkár. Mint dalköltő *a legnépszerűbbek* közé tartozott valamikor: *több száz magyar műdalát énekelték* és éneklik még ma is szerte az országban. A műdalköltés területén előkelő, finom európaiságával és lírai bensőségével úttörőnek számított. Különösen *Petőfi-versek* megzenésítésével tűnt ki és aratott nagyon megérdemelt sikereket. A hangversenytermen kívül egyébként *csak »Lojzi« volt mindenki számára:* az úri szalónok, a báltermek, az előkelő házak kedvence, szellemes ember, akinek szójátékait és tréfáit országszerte »továbbmondták«. Elegáns világfi, akit minden premieren látni lehetett jólszabott frakkban, vagy szmokingban és rendszerint *a legszebb dámák* kíséretében. A Kissváhegyen villája volt és ebben az úriházban *a legelőkelőbb társaságot látta vendégül zeneestélyein,* amikor világhírességek is megjelentek és megszólaltak a *Tarnay-házban.* A háború alatt *belépődíjat szedett vendégeitől* ezeken a házikoncerteken, *jótékony célra.* Ebben az időben elmaradhatatlan vendégei voltak *József főherceg családtagjai.* A Zeneakadémián 1907 óta zongorát tanított. Első dalos kótafüzete »Mesék« címmel 1905-ben jelent meg, — az utolsó »Új dalok« címmel 1924-ben. *Tarnay* Alajost egyre ritkábban hallották az utóbbi években, elmaradt a hangversenytermekből, elnémult mint dalköltő és visszavonult a társaságból is. Csak kedvesen megírt *emlékiratairal* tűnt fel még egyszer a nyilvánosság előtt. Kevéssel ezelőtt — már akkor betegeskedett és a Zeneművészeti Főiskolán is abbahagyta a tanítást — *el kellett adnia a házát.* Ez végképpen elkeserítette és nagyon hozzájárult ahhoz, hogy *idegei összeroppantak.* Három hónapja, hogy kórházba került, ahol szenvedéseitől *63 éves korában* váltotta meg a halál.

Tarnay Alajos

Öt perc Littkénénél, aki ma, ítélet előtt beszélni fog

(A Reggel tudósítójától.) Az elhagyott, sötét Fadrusz utca egyik modern házának földszinti lakásában látogattam meg vasárnap délután a nagy per vádlottnőjét, *Littke* Kálmánnét. A homályos folyosón hosszas keresésbe kerül, míg a lakás ajtaját megtalálom. Az ajtón nincs névjegy, *öngyújtóval kell a csengőt megkeresni.* Becsöngetek; pillanatokig senkisem jelentkezik, azután kivilágosodnak az előszoba ablakai. Kinyílik egy kis kémlőlyuk, női hang kérdi:

— Mi tetszik?

— Beszélni akarok a nagyságos asszonnyal...

Végre kulcs forog a zárban és

kitárul Littkéné előszobájának ajtaja.

Belépek... Az előszobában Littkéné védőügyvédje, dr. *Balogh* N. Imre fogad.

— Rendelkezzen velem, — mondja, — de *Litt-*

Orvosilag megállapitott tény,
hogy a rendszeresen adagolt
BINATURIN
kúra – a használati utasitás pontos betartása mellett –
megszünteti a krónikus székrekedést.

A világ két legkiválóbb Liliom alakítójának grandiózus bemutatkozása két új filmben:

CSORTOS GYULA
hatalmas alakítása:
ITÉL A BALATON!
Vihar a tengeren, vihar a lelkekben.
Magyar hangos dráma, irta: **MIHALY ISTVAN**
Rendezte:
FEJŐS PÁL
az új magyar filmgyártásnak az egész világon ünnepelt úttörője.
ŐSZEREPLŐK:
CSORTOS GYULA
MEDGYESSI MÁRIA, PAGER ANTAL, ELEKES ERNŐ
Forum

HANS ALBERS
testreszabott új szerepében:
AZ ASSZONYSZÖKTETŐ
Szerelmes történet egy kalandéhes gavallérról.
Irta: **LUDWIG WOLFF**
A film szinhelye a csodás Svájc.
FŐSZEREPLŐI:
HANS ALBERS
BETTY AMANN, CAMILLA HORN, GUSTAV DIESSL, MAX ADALBERT PAUL HEIDEMANN
Royal Apollo

Premier ***szerdán*** *először!*

kéné tegnap eltörte az alsókarját és ágyban fekszik...

A szomszéd szobából vidám női kacagás nyugtat meg afelől, hogy a baj nem súlyos.

— *Ugylátszik, a nagyságos asszony jól érzi magát...*

Néhány pillanat mulva kitárul a szoba ajtaja. Littkéné egy kereveten fekszik,

alsókarja gipszbe kötve.

Körülötte a barátnői ülnek. Littkéné nemcsak a napokig tartó főtárgyaláson maradt meg szívós és minden izgalmat elbíró asszonynak, *a fizikai fájdalmakkal szemben is erős.*

— Köszönöm érdeklődését — feleli mosolyogva — *fájdalmaim ugyan vannak, de nem esem kétségbe...*

— *Megjelenik nagyságos asszony a holnapi ítélethirdetésnél?*

— Igen!

Okvetlenül elmegyek, beszélni is akarok...

Még mindig a tegnapi védőbeszéd hatása alatt állok és ez ad lelkierőt nekem ahoz, hogy *teljes bizalommal álljak holnap bíráim elé...* Talán holnapra ezek a fájdalmak is elmúlnak a karomban...

Jobbulást kívánok.

— Nagyon köszönöm, Isten vele! — búcsúzik *Littkéné.*

Az előszobában megkérdezem az ügyvédtől, milyen ítéletet vár? *Balogh* dr. zsebreteszi a kezét, felnéz a gyéren megvilágított, egyszerű előszoba falára, elgondolkozik és egy szóval felel:

— **Bizunk!**

Petschauer Attila.

„Bünösnek Erzem Magámat nem érdemlem meg, hogy embérek között jarjak!"

— írja Bálint Kálmán, a szegedi szörnyeteg

Szeged, február 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Bálint Kálmánt, a szegedi Korzó-mozi gyilkos fűtőjét, *vasárnap átszállították az ügyészség fogházába.* Az ügyészségi kihallgatások során több olyan adat merült fel, amelyek szükségessé tették, hogy az ügyészség pótnyomozást rendeljen el, mert a gyilkos fűtő alaposan gyanúsítható azzal, hogy

két évvel ezelőtt elkövetett és akkoriban felderítetlenül maradt gyilkosságnak is ő a tettese.

Az ügyészség felkérésére *Silberer* S. Andor grafológus *analizálta Bálint Kálmán írását.* Egy detektív felkereste Bálintot

ugyanabban a cellában, ahol utoljára Pipás Pista volt fogva

és felszólította, hogy *írjon választ arra a kérdésre: bünösnek érzi-e magát?* Bálint majdnem olvashatatlan, kusza írással előtb *négyszer leirta nevét a papírra, majd pedig szórol szóra a következőket* írta:

»Bünösnek Erzem Magámat, amijért gyilkosagot elkövetem Nem érdemlem meg hogy embérek között jarjak.«

A kézírásra a grafológus a következő analízist adta:

— *Minden hájjal megkent, ravasz ember, aki hosszabb idő óta*

kettős életet élt.

A szexuális momentumok rendkívüli erővel dominálnak lelkében. A tett elkövetésére régebben készült, de időközönként visszariadt és letett szándékáról. *Lelki ellenállóképessége alig van, primitív intelligenciájú, önmagát árulja el akarata ellenére is:* belső kényszerből, hogy könnyítsen a lelkén. Idegrendszere ronts,

elmebaj tünetei mutatkoznak rajta.

Papp Józsefet hatvankilenc szavazattal választotta vasárnap elnökévé az Ipartestületek Országos Központja

(A Reggel tudósítójától.) Hetegik tartó izgalmas korteskedés után vasárnap délelőtt alakuló közgyűlését tartotta az *Ipartestületek Országos Központja.*

Két jelölt versengett az új országos szervezet elnöki tisztségéért:

Papp József, az Iparosok Országos Szövetségének elnöke és *Ring* Gyula, aki az iparosok »ellenzéki« szárnyának volt a jelöltje. Szombat délben még az volt a helyzet, hogy *Ring Gyulát fogják az IpOK első elnökévé választani,* szombaton este azonban mindkét párt utolsó küzdelemre szánta el magát és ipartestületi helyiségekben, vendéglőkben kávéházakban *megkezdődött a vidéki kamarák Budapestre érkezett delegátusainak »megdolgozása«.* Szombat este hét órától vasárnap hajnalig folytak ezek a megbeszélések, amelyeknek eredménye az volt, hogy vasárnap reggel, amikor az IpOK közgyűlése összeült, már *biztosra lehetett venni Papp József elnökválasztását.* Az esélyek fordulását az okozta, hogy a pécsi Kereskedelmi- és Iparkamara tizenöt delegátusa, akiket az utolsó percig Ring szavazóinak tekintettek, vasárnapra virradó éjszaka *Papp táborához csatlakozott.* Az alakuló közgyűlésen *Samassa* államtitkár jelent meg a kereskedelmi miniszter képviseletében, az elnöki széket pedig báró *Kruhina* Károly miniszteri biztos foglalta el. A közgyűlés első tevékenysége abban állott, hogy kijelölték az iparosok három legöregebb delegátusát, akiket a szavazatszedő küldöttségek elnökeivé neveztek ki. A hetvenéves Bella György és Selinger Ede cipészmesterek és Müller Béla építőmester voltak a közgyűlés legidősebb tagjai, akik mingyárt át is vették a szavaaztszedő küldöttségek vezetését. Mielőtt azonban megkezdődhetett volna a szavazás, az elnök szakaszról szakaszra felolvastatta az alapszabályokat. Az egyes szakaszoknál felszólalók jelentkeztek, de *az általános türelmetlenség miatt szóhoz nem juthattak, mindenki a szavazás megkezdését várta.* Délben egy órakor hirdette ki báró Kruhina miniszteri biztos az elnökválasztás eredményét:

Papp József

Papp Józsefet választották meg elnökké hatvankilenc szavazattal, Ring Gyula negyvenhat szavazatával szemben.

Az ellenzék ellenjelöltje, Ring Gyula, hatvanhárom szavazattal második alelnök lett, míg első alelnökké nyolcvannégy szavazattal Nagy Antalt, a Budapesti Asztalosipartestület elnökét választották meg. Amikor a miniszteri biztos Ring Gyula nevét olvasta fel, az ellenzék lelkes ovációt rendezett jelöltje mellett. Báró Kruhina Károly rövid beszédében *békét, tárgyilagosságot és önzetlenséget kért az új vezetőségtől,* majd Papp József mondotta el székfoglalóját.

— Megteremtettük az iparosság egységét — mondotta — és én a magam részéről ígérem, hogy a törvényeket tiszteletben tartva fogok a kisiparosság sorsának jobbrafordulásán dolgozni. Eddig sajnos nem rajtam múlott, hogy ilyen mostoha viszonyok közt élt az iparostársadalom. *Programmot adni nem tudok, hiszen máról-holnapra élünk és hazudnék, ha ígéretet tennék...*

Nagyobb izgalom csak az igazgatóválasztást kísérte. Az első szavazás *holtversennyel* végződött: a két legtöbb szavazatot kapott jelölt, *Dobsa* László és *Lippay* István közül egyik sem nyerte el az abszolút többséget. A második szavazás során azután *Dobsa Lászlót választották meg az IpOK igazgatójává.* Választmányi tagok *Dembitz* Gyula, *Kellner* Albert, *Németh* Gyula, *Marsall* Béla (Győr), *Vági* István (Debrecen), *Gubicza* Sándor (Orosháza), *Láng* Kálmán (Törökszentmiklós) és *Mayer* István (Nagyatád) lettek.

Nádas lapja a PESTI FUTÁR minden elsején és 15-én

FELD MATYI KABARÉ
(Erzsébet körút és Király utca sarkán)
Minden este 9-kor kabaré és varieté
Belépődíj nincs!

Svábhegyi Szanatórium
subalpin (430 m) diétás gyógyintézet
Már heti 140.— pengőért
tökéletes szanatóriumi ellátást nyujt 5-szöri étkezéssel, vizkúrával, fürdéssel együtt
A legideálisabb téli üdülőhely

A parlament előtt állítják fel Apponyi bronzszobrát

(A Reggel tudósítójától.) Apponyi Albert gróf szobrának felállítására rövid időn belül *országos mozgalom indul.*

Álló bronzszobrot terveznek, amelyet a parlament környékén helyeznének el.

A Kossuth-szoborral szemben, a Kossuth Lajos tér másik oldalán, *II. Rákóczi Ferenc lovasszobra fog állni, az Apponyi-szobrot tehát közvetlenül a parlament képviselőházi frontja előtt elterülő gyepágy közepén fogják előreláthatólag elhelyezni.*

A belügyminiszter vizsgálatot indít Eckhardt mezőkeresztesi vádjai ügyében

(A Reggel tudósítójától.) Eckhardt Tibor, a Független Kisgazdapárt vezére, vasárnap *hírlapi nyilatkozatban ismételte meg a mezőkeresztesi választással kapcsolatos súlyos megállapításait.* Kormánypárti körökben úgy tudják, hogy

e megállapítások ügyében Keresztes-Fischer belügyminiszter nyomban elrendeli a vizsgálatot és minden további lépés ennek eredményétől függ.

Eckhardt egy másik nyilatkozata azt a kérdést veti fel, vajjon az egységespárt azonosítja-e magát *Papp-Szabó Károlynak* a kormánypárt esütörtöki vacsoráján a független kisgazdapárt ellen irányuló goromba támadásával.

Az egységespárt vezetősége erre a kérdésre kérdéssel akar válaszolni:

»azonosítja-e magát Eckhardt Tibor azokkal a kijelentésekkel, amelyeket a legutóbbi választási küzdelmek során pártjának tagjai használtak az egységespárt ellen?«

A békebeli
PYRAM CIPŐPASZTA
ismét kapható.

Nem drágítunk!
változatlanul
38 fillérért
kapja mindenütt
a PERL
félfehér kenyeret

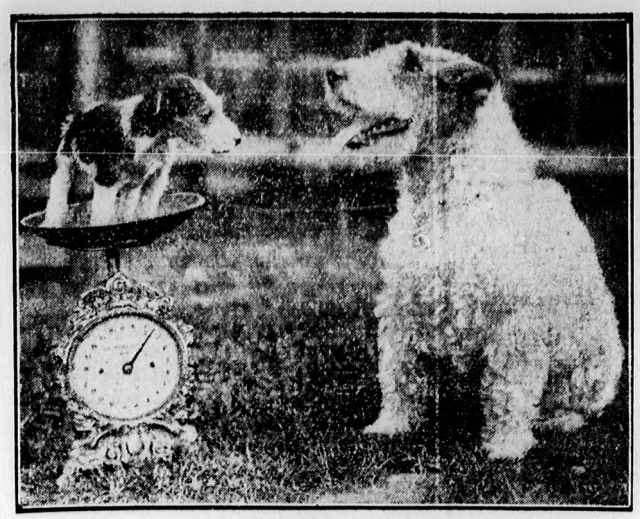

A drótszőrű-babyt lemérik...

Rendőrök kivont karddal támadtak az ellenzéki jelölt programbeszéde után a Kossuth-nótát éneklő tömegre

A pánikban 28 ember, köztük több asszony és gyermek megsebesült

Jászberény, február 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Sajnálatos események zavarták meg vasárnap a hangos választási agitáció utolsó napját Jászberényben. A választóközönség nagy előkészületeket tett a kisgazdapárt képviselőinek, *Eckhardt* Tibornak, *Ulain* Ferencnek, *Hegymegi Kiss* Pálnak és *Milotay* Istvánnak fogadására, de a képviselők közül csak Hegymegi Kiss Pál érkezhetett meg Jászberénybe, mert *Eckhardték autója elakadt útközben, úgy hogy kénytelenek voltak visszatérni Budapestre.* Így nélkülük kezdődött délután három órakor a nagy ellenzéki gyűlés az Apponyi téren, ahol

négyezer ember hallgatta meg Baráth Endrének, a független kisgazdapárt képviselőjelöltjének, programmbeszédét.

Lelkesedés fogadta a szónoki emelvényen *Hegymegi-Kiss* Pált, aki éles bírálat tárgyává tette a rendőrhatóságok eljárását. *Egyetlenegy tanyára sem mehetett ki a kisgazdapárt jelöltje* — mondotta —, *a tanyai választókat mindvégig elzárták előlünk, mert nem akarták megengedni, hogy leglelkesebb híveinkkel érintkezhessünk.* A gyűlés a Kossuth-nóta éneklésével ért véget és ennek elhangzása után a tömeg Baráth után tódulva az Apponyi térről a Főtér felé tartott. Közben zajosan éljenezték az ellenzéki jelöltet és Hegymegi Kiss Pált és újból a Kossuth-nótát énekelték. *Annak ellenére, hogy rendzavarás nem történt, a rendőri karhatalom, amely nagy erővel vonult fel az ellenzék gyűlésére, oszlatni kezdte a tömeget,* majd

gyalogos rendőrök rohantak kivont karddal az egymáshoz préselt emberek felé és figyelmeztetés nélkül kardlapozni kezdték őket.

Sikoltozás, káromkodás töltötte be pillanatok alatt a teret, a menekülő emberek egymást taposták le és fokozta a pánikot, hogy a rendőrök még a mellékuccákba is tovább üldözték a menekülőket. Percek alatt kiürült a Főtér és az odavezető utca, de *egész csomó vérző és jajgató sebesült maradt a kövezeten,* akiket azután egymásután vittek be a független kisgazdapárt választási irodájába.

A rendőri kardlapozásnak összesen huszonnyolc sebesültje van, közülük három ember éles kardvágást kapott.

A súlyosan sebesültek neve: Ráth Istvánné, Erta Pál és Sárközi Lajos, akiket kórházba kellett szállítani, a többi sebesült között pedig gyermek és asszony is akad. A városban elkeseredést keltett ez az indokolatlan rendőri eljárás, amelyet a független kisgazda képviselők a Ház elé visznek. *Imrédy* Béla pénzügyminiszter vasárnap délelőtt tartott gyűlést a Lehel szálló udvarán, amelyet *Koncsik* Béla közjegyző nyitott meg, majd a pénzügyminiszter állott fel szólásra és a gazdamoratóriumról beszélt:

— Annak ellenére, hogy a jelenlegi kormány a gazdavédelmi intézkedéseket októberig meghosszabbította, az a felfogásom, hogy

a gazdadósságok védelme bizonyos tekintetben nem válik a gazdatársadalom előnyére,

mert a gazda, akinek nincsenek adósságai, vagy kis adóssága van csupán, — és ez a többség — nehezen jut hitelhez. Minden olyan intézkedés, amely a hitelező és adós közti viszonyba belenyúl és azt mesterségesen befolyásolja, azzal a hátránnyal jár, hogy *a hitelező óvatossá válik és kevésbé hajlandó hitelezni.* Ennek következtében a takarékosságra való hajlam is csökken.

A tőke természeténél fogva csak lassan-lassan veti le azt az óvatosságot, amelyet a kényszerintézkedések miatt tanusít.

Külföldi tőkére a jövőben is szükségünk lesz, ezért a külfölddel szemben is óvatosan, meggondoltan, higgadtan kell eljárni. Tudom, hogy *egyes intézkedések, amelyekkel a nyilvánosság elé léptem, nem voltak népszerűek,* (Felkiáltások: *Leroskadunk az adók alatt!*) de nem is kerestem a népszerűséget. Intézkedéseink, amelyeket kénytelenek voltunk megtenni, arra szolgálnak, hogy a rendezett állami életet és nyugalmat biztosítsák.

Nincs igazuk azoknak, akik sürgetnek. Nem azért haladunk megfontoltan, mert kisvonalú politikát követünk, de azért, mert a kockázatot el akarjuk kerülni.

Ezután *Lázár* Andor igazságügyminiszter mondott beszédet. — Nem szabad kuruzslókra hallgatni — mondotta —, csak a szakavatott orvosra, aki ugyan *nem ígér csodákat, gyors javulást,* de lassan talpraállítja és kigyógyítja a beteget. Ilyen orvosai akarunk mi lenni a magyar népnek.

„Csak azért is!"

Egy csúnya, görbelábú, seszínhajú szakácsnő, egy elszegényedett arisztokrata-család szolgálatában, saját arcképe helyett kisasszonyának arcképét küldi Kanadába egy farmernek, aki szorgalmas, munkabíró feleséget keres kis gazdaságába. Útrakelés előtt azonban, megrettenve a következményektől, bevallja kisasszonyának a turpisságot, mire Joan kisasszony hirtelen elhatározással, az élettől már megtépázva, első nagy szerelmében amúgy is csalódva, átveszi a cseléd szerepét és útra kel Kanadába, hogy felesége legyen annak az ismeretlen farmernek, akinek munkabíró asszonyra van szüksége... Ami ez után történik Arthur Stringernek »Csak azért is!« című regényében, mely a Pengős Regények sorozatában jelent meg: — az angol családi tradíciókban kifinomult kultúrájú leány és a keménykötésű farmer között — a legpompásabb olvasmány, mert cselekménye az emberi érzések legszebb színeit ragyogtatja.

A farmer, akinek mindene a föld és a búza, — aki ezeknek az imádatában éli szűkös életét — de akinek asszony kell, hogy a házát rendben tartsa és cselédi munkáit elvégezze: súroljon, kenyeret dagasszon, etesse a baromfit, tartsa tisztán az ólakat — ez a farmer most, hogy megjött az asszony, szembekerül a törékeny, finoman nevelt arisztokrataleánnyal, aki amellett szép, okos, művelt, de dacos is — és akitől ő azt várja, hogy házasságban éljen és nehéz munkáját megossza vele. — Lehetséges ez? Meg fogják érteni ezek egymást?... Eggyé forrhat valaha a két véglet megértésben, megbecsülésben, sőt talán forró szerelemben is?... El kell olvasni ezt a regényt mindenkinek, mert az élet mélységeit és magasságait tárja elénk, szikrázó szivárvány-színek fényétől ragyogóan megvilágítva.

Meg akart halni egy ügetőversenyistálló tulajdonosnője, mert diszkvalifikálták a lovát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután az Erzsébet királyné úti ügetőversenypályán a lovak a VI-ik futam startjához sorakoztak, amikor a *versenypálya bejáróján mentőkocsi kanyarodott be.* A mentőkért az ügetőversenyegylet titkársága telefonált, mert *néhány perccel előbb valaki az istálló*knál *megmérgezte magát.* Nemsokára az egész pálya tudta, hogy

az öngyilkos: Wéber Mórné, a Dárda nevű ló gazdája.

Dárda résztvett az ötödik futamban s *a versenyt meg is nyerte, de az igazgatóság a lovat, tisztátalan ügetés miatt diszkvalifikálta. Wéberné feletti elkeseredésében berohant az istállóba s az ott levő orvosságosszekrényt felnyitva,*

az egyik üveg tartalmát fölhajtotta.

Az üvegben *benyon-fluid* volt, ami Wéberné *torkát fölmarta.* A mentők a Rókus kórházba szállították, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy *állapota nem olyan súlyos,* amint azt első pillanatban gondolták.

— **Eltűnt zeneszerző.** Vasárnap délután a főkapitányságon bejelentették, hogy *Székely* Béla 23 éves zeneszerző Kisfaludy utca 5. alatti lakásáról eltűnt.

BRIDGESZALÓN

(A Reggel tudósítójától.) Aranytapétás falak, fraise-lécekkel, hajókajüt-világítás és hármas sorokban zsúfolt asztalok: *ez az első kép.* Pincérek fehér kiszolgáló-kabátban, kávé- és kuglófillat a levegőben, kártyacsattogás, nevetés, felcsattanó vitatkozás, füst, pénzcsengés: *ez a második, teltebb impresszió.* Most leülök és körülnézek. Itt vagyok tehát

a pesti bridgeszalónban,

a kroki- és kabarétéma kellős közepén, a családi élet megváltozott színhelyének langyos basainjében, amelynek bejáratára a kártya pikk-ász szivű ördöge rá krikszkrakszolta nagy reklámchefjének, az isteni *Alighierinek* jelmondatát, hogy *lasciate ogni speranza* (hogy tudniillik valaha is rendes emberek lesztek) *ti, akik ide beléptek...* Valóban, a kép *enyhén ördögi.* Huszonöt, egymásra zsúfolt asztalnál ülnek a bridgeópium rabjai, csöndben és illedelmesen, mint a gyermekek az iskolában, vagy mint egy hímzőtanfolyam növendékei, — rágörnyedve a kártyalegyezőkre, mint a hímzőkeretre, — mert főleg hölgyekről van szó, — az arány: asztalonként három nő, egy férfi. Ez a bridgeszalón a fennhéjázóbb arisztokrata, az orrfintorgatóbb zsentri és az egész olcsó, kávéházi, vagy egyenesen tripószerű végletek között *valahol a középen áll,* — hosszas keresgélés és informálódás után választottam ki *harmincöt bridgekéjtanya közül; vezetői két férjes és egy elvált asszony:*

egy tönkrement kétezerholdas fehérmegyei birtokos felesége, egy téglagyáros leánya és ügyvédné és egy pesti színházi ember elvált felesége.

A szalón egy legszebb pesti bérpalota kávéházának különtermében van, külön bejárattal a kapu alatt s klubszerű bejáratán kívül klubszerű szabályai is vannak: *csak két tag ajánlatára lehet bejutni — a nivó mindenekelőtt!* S kik vannak itt? — kérdezem. Tessék: két bankigazgató, egy főmérnök, egy miskolci kormányfőtanácsos, — *az ismert vígjátékírót magam is felismerem* — a tőzsdének egy nyugalmazott főfunkcionáriusa... A reflektorként kutató szem most megáll: *hall! Ki az a sápadt fiatalember ott?* Oh, — hangzik a mosolygó felelet —

az a fiatalember nem férfi, hanem nő,

hősnője annak a közlmultban lefolyt szenzációs válópernek, amelynek egyik delikát érdekességeként a fiatal hölgy édesanyja a tulajdon leánya ellen vallott! Azóta kibékültek, most itt ül a mama is, csak egy másik asztalnál. Az extravagáns fiatalasszony, — nem szenzáció, dehogyis, csak éppen megemlítem — *férfiingben, férfinyakkendővel, teljes tökéletes férfizakóban, férfiasan elválasztott frizurával ül itt,* hosszú szipkából cigarettázik, félkézzel narancssalátát majszol s illedelmesen udvarias hölgypartnereivel szemben:

ő az egyetlen férfi az asztalnál...

Közben itt is, ott is felhangzanak az asztaloknál a bridgeliturgia mondatai... »*Van egy nyilvános dámám*« — hangzik hirtelen egy hölgy madárbaritonja a hátam mögött. *Hetvenkétéves ádszgazdag török dáma* az illető, rosszul beszél magyarul (s azt akarta mondani, hogy el van árulva a dámája — a klub legszenvedélyesebb kártyása egyébként, úgynevezett távjátékos). Egy híres színészünk elvált felesége biccent felém, de a következő pillanatban — látom rajta — *már el is merülök eszméletében,* mint ahogy a fuldokló egy pillanatra az emlékezet hullámaiból felbukdácsol, hogy aztán *végleg elmerüljön a pikkek, károk, treffek és coeurok örvényében... Itt senkit semmi nem érdekel a kártyán kívül, nincs flirt, nincs vice, nincs traces, csak bridge van!*

Púderpuffnit is egyetlenegyet láttam másfél óra alatt használatban,

de azt is csak egy parti felbomlása után... Este félkilencig ül itt a délutáni garnitúra, aztán jönnek a vacsorautaniak, akik záróráig, kettőig maradnak. De van olyan tag is, aki délután kettőtől éjfél után kettőig tartja az iramot, akkor hazamegy, lefekszik, délben felkel és egyenesen idejön, ez az élete. *Mérgezett. Menthetetlen. Kérdezem, hogy színésznők járnak-e ide?* Nem. De: *művésznők!* S felsorolnak három nevet, amelyek közül színpadról egyre sem emlékszem. Illetve egyre igen, a *Czuppon Sáriéra.* Csak annak a színháznak a helyén már régen autógarázs sincsen, amelyben legutoljára játszott.

Miután még meghallgattam az obligát felvilágosítást, hogy az, amit magam előtt látok, *egyenes függvénye a gazdasági viszonyoknak, hogy az emberek manapság itt élnek társaságlet, a bridgeszalón pótolja a zsúrt, az ötórai teát és a vacsorát,* ami mind mégis pénzbe kerül, — süteményt a Gerbeaudtól, ha tovább maradtak, hideg vacsora, ital, cigaretta, — hogy áldásos, hidegmegnyugtató hatását fel sem tudja tulajdonképpen mérni az ember, — magam is megnyugodva távoztam; az ajtónál levő asztalnál galambősz, kedves aggastyán harsogta egy huszárkadét temperamentumával a partnere arcába »*Hát százszor is fogadok, hogy nem nyerte volna meg, ha nem a károt játszom ki...*« Ez a galambősz úr,

a klub great old man-je,

szenvedélyes fogadó egyébként: a multkor bejött valaki a klubba azért, hogy *odakint havazik.* Krachler bácsi, — nevezzük így, — rögtön rávágta: *fogadjunk, hogy nem igaz.* Fogadott öt pengőbe és megnyerte. *Mire kimentek megnézni, már nem havazott.* (e.)

Ha piros cimkés állami védjeggyel lát tokaji bort

nyugodtan hazaviheti, nem érheti csalódás!

Ezek a borok megbízhatóak és tökéletesek

Meglepően olcsó árak, kilenc különféle minőségben

Forgalomba hozza a

Tokajhegyaljai Bortermelők Pinceszövetkezete

állami ellenőrzés alatt!

Budapesti vezérképviselete: IV., Váci ucca 56. Telefon: 84-5-46

A képviselőház elé kerül a kisantant szerződéseinek kérdése

(A Reggel tudósítójától.) A kisantant-államok között legutóbb Genfben létrejött szövetségi szerződéssel kapcsolatban olasz lapok feleleveníttették azt az 1929 december 1-én Románia és Jugoszlávia között létrejött katonai szerződést, melynek *egyik pontja állítólag úgy szól, hogy abban az esetben, ha Romániát a szovjet megtámadja, a kisantant megszállná Magyarországot, tekintet nélkül arra, hogy semleges marad-e, vagy sem. A Reggelt* vasárnap illetékes helyről úgy informálták, hogy *az olasz lapok híre hitelesnek látszik.* Ebben az ügyben egyébként *interpelláció fog elhangzani a Ház keddi vagy szerdai ülésén és az interpellációra Kánya külügyminiszter nyomban válaszol.*

— **A török szépségkirálynő, Kori Man Halis Hanum, hivatalos exportpropagandát csinál.** *Ancarából* írja *A Reggel* tudósítója: A mult évi török szépségkirálynő, akit *világszépségkirálynőnek* is megválasztottak, *Kori Man Halis Hanum* kisasszony, a török gazdasági minisztérium megbízásából propagandaútra indul, amelynek során Görögországba, Egyiptomba, Németországba és Amerikába látogat el. A török szépségkirálynő különböző agrárcikkekből összeállított *áruminta-kollekciót* visz magával (füge, mazsola, cigaretta) és azokból ingyen csomagokat fog szétosztani.

— **Hadviselők bajtársi összejövetele.** A Magyar Hadviselők Országos Gazdaságpolitikai Pártja március 4-én, szombaton este 8-kor József körút 19. alatti központjában táncestel egybekötött bajtársi összejövetelt rendez.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák:

Németország

BLANKENBURG-HARZ „EICHKÄTZCHEN" Leánypenzionátus. Gyönyörű fekvéssel, villában Nyelvek. Zene. Háztartástan. Ipari oktatás. Sport. Prospektus.

AMBERG (Oberpf.) **Mädchen Erziehungs Institut der Armen Schulschwestern v. U. L. F.** Elemi és középiskola. Háztartástan. Nyelvek. Zene. Penzionátus. Mérsék. árak Prospektus.

MÜNCHEN Buttermelcherstr 10 **Pension der Herz Jesu Kloster.** — Közp. fekvés. Kitünő ellátás és szobák. Ipari kurzusokra is alkalom. Nagyon mérsékelt árak

Hofheim i. Taunus (Frankfurt a. M. mellett. **Georgis gyógypedagógiai intézet.** Elismert kiváló vezetés. Legjobb eredmények nehezen tanuló psychopatiás, ideges és rosszul fejlett gyermekek részére. Individuális tanítás. Legszebb fekvés. Kitünő berendezés, Mérsékelt árak. Prospektus.

Zabel-Mackrodt Lyzeum és Leánypenzionátus Halberstadt a. Harz Villában. Nyelvek. Zene. Sport. Individuális Lelkiismeretes Mérsékelt árak. Prospektus

Büttner iskola leányok részére Leipzig Gohlis Georgstrasse 2. Elemi- és középiskola internátussal. Nyelvek. Zene. Nyáron át legszebb fekvésű környékben, nyaraltatás. Lelkiismeretes Individuális. Mérsékelt árak. Prospektus.

Forsthaus b. Echzell Lucius-fiúnevelőintézet Felső reáliskola és gimnázium internátussal. Individuális, lelkiismeretes oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Egészséges fekvés, erdő közvetlen közelében Családias Mérsékelt árak. Prospektus.

KERTI OTTHON ideges, szellemileg gyenge fiúgyermekek és fiúk részére Lelkiismeretes. Individuális nevelés, ellátás. Kertészeti kiképzés, esteleg iskolai is. Saját villa nagy kertben. Prospektus **J. Wagener, Gera,** Kaiser-Wilhelmstr. 210

WÜRZBURG, Burkarderstrasse 26 **Kathol. Jugendheim der Salesianer Don Boscos** Iskoláztatás. Nyelvek. Zene. Sport. Mérsékelt árak. Prospektus.

Hellerau b. Dresden **Seminar für Frauenbildung.** Áll. elism. gyermekkertészeti és óvónői szeminárium. Gymnasztika és iparművészeti kiképzés. Internátus, Prospektus

MARKBREIT A. M. Magán reál és kereskedelmi iskola Legszebb, egészségesebb fekvés. Nyelvek. Zene Sport. Mérsékelt árak. Individuális oktatás. Lelkiismeretes felügyelet. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein Kempten Allgäu Legszebb, egészséges fekvés. Lyceum. Nőiskola. Háztartási iskola. Nyelvek. Zene. Mérsékelt árak Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein MINDELHEIM (BAYERN) Egészséges fekvés. Középiskola. Nyelvek. Zene. Háztartástan. Mérsékelt árak. Prospektus.

Mädchen Landerziehungsheim Schertlinhaus **BURTENBACH** Augsburg mellett. Südbayern Alapítva 1895; 500 m m. a t. sz. f. **6. oszt. líceum, háztartási és kertészeti iskola.** Modern szabadiskola, lélekfani alapon Családias. Nagyszerű fekvés, nagy park. Nyelvek. Zene. Gimnasztika. Sport, Legjobb referenciák. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein GÜNZBURG A. D. DONAU Lyceum. Nőiskola. Torna és zenetanítónői képezde. Háztartási iskola. Nyelvek. Kereskedelmi oktatás Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein Krumbach Bayern Lyceum. Háztartást n. Nyelvek. Zene. Sport Családias Szép fekvés. Olcsó arak. Prospektus.

Institut der Englischen Fräulein WALLERSTEIN BAYERN Lyceum. Háztartástan. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Osterhofen (U. Bayern) **Damenstift** Institut der Englischen Fräulein. Lyceum. Háztartási és ipari oktatás. Nyelvek. Zene. Sport. Prospektus.

Odenwaldschule Vezető: PAUL GEHEEB **„Landerziehungsheim",** bármely korú fiúk és leányok kiképzésére a legalacsonyabbtól a legmagasabb fokig. Egyéni munkaorganizáció kis csoportokban. Állandó felvétel. **Heppenheim** (Bergstrasse)

Garmisch-Partenkirchen Institut der a. Schulschwestern Legkorszerűbb berendezés Iskoláztatás. Nyelvek. Zene. Prospektus.

Úgy eszel és iszol Patakyná Bécsben, mint otthon Wien I, Spiegelgasse 10

A dolgozó nők Keresztje

Írta: RAJNISS FERENC

II.

Politikai rendszer lett nálunk a felmerülő nagy kérdéseket egymással agyonüttetni. Ha a megsanyargatott közvélemény figyelme ma ráterelődik közéletünk egy üszkös sebére, holnap új fájdalmak és új sebek tüze rángatja el a tettre kész embereket az orvoslás munkájától. A politika öreg mesterei jól ismerik ezt a törvényt s hidegvérrel kivárják, hogy a kis visszaéléseket elsöpörje a nagy panama s az ész kérdéseit felfalja a szenzáció. *A dolgok ilyenformán sohasem intéződnek el, csak eltoljják egymást, — bele a néplélek keserű mélységeibe, ahol jövendő viharok sötét felhői gyülemlenek.*

A dolgozó nők problémája is nyugtalanítóan felvillan itt-ott, rövid időre, s azután a bűnpörök és a szenvedélyes mindennapi harcok özönében újra elmerül a munkanélküliség, az elszegényedés és az ifjúság siralmas helyzetének elsikkasztott kérdései közé.

Ennek a nemzetrontó régi stílusnak érvényesülésében *a dolgozó nők is hibásak.* Magyarországon a női népesség, politikai és gazdasági jogait *ajándékba kapta.* A nyugati államok női társadalma, kemény, szervezett, évtizedes küzdelmekben vívta ki az egyenjogúságot, mi pedig a nyugatiasság bizonyítására egyszerűen átvettük az európai törvényeket, — tervszerűtlenül és fogyatékosan.

A magyar női társadalomnak nincs szervezeti multja, nincs harcokban edzett közös lelkisége és önvédelmi hagyománya, — ezért nem tudja az elért eredményeket sem megvédeni.

A felsőbb és alsóbb rétegek nem tudtak egymásra találni, a gyöngék nem kaptak védelmet az erősektől, a műveltek nem támogatták a gazdasági élet asszonypáriáit, s *a szervezett asszonyi szolidaritás teljes hiánya* most megbosszulta magát az értelmi és fizikai munka egész vonalán. A dolgozó nők kereszttje megsúlyosodott s a kegyetlen gazdasági versenyben ma már egy folyton erősödő tábor érvel a női munka megszüntetésének szükségéről és áldásairól.

A magyar női társadalomnak életérdeke fegyelmezett sorokban szembeszállni ezzel a veszedelmes és reakciós áramlattal! Elérkezett a végső ideje annak, hogy az összes dolgozó női rétegek öntudatos, egységes küzdelemben védelmezzék meg nyilvánvaló igazságaikat.

Egymás kezéből hiába kapkodjuk ki a vékony szelet kenyeret, ezzel a magyar szegénység nem lesz kisebb. Uj termelést, új életlehetőségeket, új munkaalkalmakat kell biztosítani s ennek a hatalmas nemzeti feladatnak végrehajtásában a női munka nélkülözhetetlen új erőforrást jelent.

A magyar társadalom még mindig középkori előítéletekkel bírálja meg a női munka értékét. Az *átlagos női munkát* előszeretettel hasonlítják össze a *legkiválóbb férfiak* teljesítményeivel s büszkén sorolják fel az olyan szellemi területeket, ahol egyelőre a női munka még nem érvényesült. Ezek a diadalmas bírálók elfelejtik, hogy nálunk *a női kultúra és szellemi erő legkiválóbb képviselőit sem engedték irányító szerephez jutni.*

Még a magyar nőnevelést is férfiak irányítják, amikor más országokban, női államtitkárok, miniszteri tanácsosok, egyetemi tanárok, közegészségügyi és nevelésügyi felügyelők és magasrangú női tisztviselők serege biztosítják a női kultúra terjedését és befolyását.

Az összes női szervezeteknek kötelességük megindítani a küzdelmet a női munkát megillető magas állások és irányító helyek meghódításáért, mert ez az első lehetőség az egyenjogúság gyakorlati alapjait megteremteni.

Csak a megfelelő *végrehajtó hatalom* birtokában lehet a női társadalmat a nemzet szellemi és gazdasági munkájában eredményesen felhasználni s a világosan látott új feladatokat elvégezni.

A magyar fogyasztás megszervezése, a legelhanyagoltabb tipikus női feladat s a háztartások fogyasztásának racionalizálásával több millió pengőt lehetne megtakarítani, mint az összes állami szanálásokkal!

A szégyenletes női munkauzsora letörése, többet használna a férfiaknak, mint sok ezer női munkás elbocsátása.

A női pályaválasztás okos irányítása és *a nőnevelés égetően szükséges reformja,* az elemi iskolától az egyetemig, rengeteg új munkalehetőséget teremtene s a férfiaknak versenyt támasztó területekről átvihetné a női munkaerőket *a szociális munka, a közegészségügyi szolgálat, az élelmiszeripar, a grafika, az iparművészet, a lakberendezés, a textil-, a háztartási iparágak és a nemes mezőgazdasági kisüzemek új munkaágazataiba.*

Az erőszak és a durva kitessékelés helyett ez az európai mód a dolgozó nők kérdésének megoldására.

A dolgozó nők óriási tábora keresse meg önmaga lelkét s teremtsen magának szilárd, dolgozó önvédelmi szervezeteket a politikai, szellemi és gazdasági élet minden területén.

Történelmi feladata ez a dolgozó magyar asszonyoknak, mert áldott kezük, a téglagyári munkásnőtől a tanárasszonyig, közös elrendeltséggel védi és oltalmazza a gyermekszemű jövendőt.

Kadétszerelem
minden este és március 10-én
75-ször
a Király Színházban

A tizenötmillió pengős beruházások programját Gömbös szerdán terjeszti a képviselőház elé

(A Reggel tudósítójától.) Gömbös miniszterelnök a képviselőház holnapi vagy holnaputáni ülésén — előreláthatóan *interpellációs válasz keretében — tájékoztatja a törvényhozást a 15 millió pengős beruházási munkálatok részletes programjáról.* Ez a program az előzetes hírek ellenére, *nem kerül a 33-as bizottság elé,* amelynek összehívásáról egyébként még vasárnap sem történt intézkedés. Beavatott helyen úgy tudják,

a 33-as bizottság szerdán délelőtt 10 órakor tart ülést és napirendjére két rendeletet tűznek ki:

a zöldhitelről és a Munkaszervező Intézet felállításáról szóló rendeletet. A hitelrendelet kimondja, hogy a Nemzeti Bank a mezőgazdasági hitellel foglalkozó pénzintézetek részére *hitelkeretet bocsát rendelkezésre a mezőgazdaság hiteligényeinek kielégítése céljából.* E hitelekre

nem fognak kiterjedni a gazdavédelmi rendelkezések

és ezzel biztosítják, hogy az úgynevezett zöldhitelek *mobilak maradjanak.* A Munkaszervező Intézet *15—20 millió pengős alaptőkével fog megalakulni azzal a céllal, hogy a különböző gyáraknak és vállalatoknak nagyobbszámú munkálatok elvégzésére hitelt bocsásson rendelkezésére.*

Részben a Munkaszervező Intézet feladata a tabáni építkezések elősegítése is.

Az alaptőkét a bankok és a vállalatok adják összesen. A Munkaszervező Intézet vezetőjéül *Biró* Pált kombinálják, végleges döntés azonban még nem történt.

Ne feledje el, hogy az árak az ételt nem javítják meg!

A háziasszonyok sem tudnak varázsolni. Ha valaki valami jót akar főzni, akkor jól is kell bevásárolnia, mert csak azt vehetjük ki a fazékból, amit abba beleteszünk. Gondolja meg tehát, mielőtt úgynevezett „olcsó" árakon silányabb minőségű élelmiszereket vásárol!

Mi tudjuk, hogy csak jóminőségű élelmiszerek tekinthetők olcsóknak! Ezért helyezzük a fősúlyt az áru kifogástalan minőségére. Ha otthon majd tapasztalja, hogy elkészített ételei mennyire ízlenek mindenkinek, mily táplálóak és erőt adók, akkor fogja megállapítani, hogy mily előnyösen vásárolt és rövidesen Ön is magáévá teszi alapelvünket: „Első a minőség — az ár csak azután következik!"

Európai viszonylatban is helytálló

Élelmiszer-osztályunkat

(III. emelet)

mely hazánkban a legszebbnek és legnagyobbnak tekinthető (eladási területe 1310 m²)

szerdán, március 1-én

nyitjuk meg.

Corvin

ÁRUHÁZ BLAHA LUJZA-TÉR 1-3.

HIREK

SZÉP ERNŐ VERSEIBŐL

I.

SZÍVEM

Én a szívem elajándékoznám,
Ugyis mindig csak bánatot hoz rám.

Felvarrnám egy béna mankójára,
Hóna alá lenne puha párna.

Kettévágnák a szívem, szabnának
Piros cipőt egy kis kóduslánynak,

Vagy adnám az anyjának, a búsnak,
Elég vón tán egy ebédre húsnak.

II.

KI TUDJA, A NÉMÁT

Ki tudja, a némát,
Milyen hangja volna.
Azt a dalt, ki hallja,
Amit az danolna.

Milyen szép szeme volt,
Ki tudja, a vaknak,
Mennyi mosolygása
A kitört ablaknak.

Milyen felhője volt
A fekete éjnek,
Milyen tündérálma
Itt minden szegénynek.

Ötperces látogatás Laskay zürichi irodájában, ahol gyertyával világítanak

Zürich, február 25.

(A Reggel tudósítójától.) 37—311 — nem felel! Egyszerre csak a zürichi központ jelentkezik:

— Kit tetszik keresni?

— A Svájci—Magyar Kereskedelmi Kamarát!

— *Ki van kapcsolva a telefonja . . .*

A svájci telefonigazgatóság csak a legritkább esetben folyamodik ehez az eljáráshoz. *Laskay utolsó telefonszámldi azonban meghaladták a háromezer frankot és az igazgatóság nem volt hajlandó még nagyobb hitelt nyujtani.*

Laskay óvatos ember volt, mindig és mindenkinek telefonált, mert nem akart írást kiadni a kezéből . . .

Budapestre magasállású barátaival és pártfogóival 15—20—30 perces beszélgetései voltak Zürichből egészen eltűnése napjáig. És most? A zürichi irodában sivár kép fogadja a látogatót. Esteledik,

a villany nem ég. Kikapcsolták!

— sóhajtja az egyik, sőt *egyetlen hivatalnok,* aki nyilván csak azért jár be ide, hogy hátha talán megkapja valakitől három hónap óta nem látott fizetését. Szóval *a zürichi elektromos üzem sem hitelez már Laskaynak* . . . Gyertyát gyujtunk . . . Az egyik üres íróasztalon nagy halom papír. Beragasztom a gyertyát a beszáradt tintatartóba és lapozgatni kezdek a papirostömegben.

Csupa fizetési felszólítás, kifizetetlen számla

és olyan levél, melyet németül *»Binnenbriefe«*-nek hívnak, mert így kezdődik: »Wenn Sie binnen 3 Tage nicht zahlen . . .« Az ajtón pedig még mindig ott díszeleg *a magyarcímeres tábla: »Svájci—Magyar Kereskedelmi Kamara.«* Hát nincsen hatóság, amely levétesse innen ezt a táblát?

— **Erdélyi Aladár jövő vasárnap belép a független kisgazdapártba.** *Erdélyi* Aladár jövő vasárnap beszámoló beszédet készül tartani Cegléden és ha erre megkapja az engedélyt: *itt jelenti be belépését a független kisgazdapártba.*

CECILIA CSÁSZÁRI HERCEGNŐ, a volt német trónörökös felesége St. Moritz-ban üdül. Eddig a hercegnő csak akkor utazott külföldre a háború óta, ha férjével Frigyes Vilmossal együtt apóját, Vilmos excsászárt látogatta meg. A Reggel fényképe a volt trónörökös feleségéről egy st. moritzi sportünnepélyen készült.

— **Hideg idő.** A Meteorológiai Intézethez érkezett jelentések szerint Nyugat-Európa mindinkább enyhe óceáni légáramlás hatáskörébe jut, amely az enyhülés mellett *kiterjedt esőket* is okoz. *Észak- és Kelet-Európában a hideg uralma változatlanul tovább tart.* Finnországban a *minusz 40* fokig süllyedt a hőmérséklet. Hazánkban a havazások szűnőben vannak és már csak a keleti országrészekről jelentettek *kisebb hóeséseket.* Erősebb éjjeli lehülés a borultság folytán még nem volt. A hőréteg a Svábhegyen 15, a Dobogókőn és a Gallyatetőn 30 centiméter vastagságot ért el. Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet 0 fok Celsius. Várható időjárás a következő 24 órára: *Hideg idő. A keleti részeken esetleg még apró havazások.*

— **Házasság.** Vasárnap tartotta esküvőjét a belvárosi plébániatemplomban *Avedik* Félix, a budapesti büntetőbíróság elnöke és *Felvinczi-Takács* Alice hegedűművésznő. A hatalmas templomot zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők és jóbarátok, — *a budapesti bírói és ügyészi kar majdnem teljes számban felvonult.* Az előkelő közönség soraiban ott láttuk *Juhász* Andort, a Kúria-, *Degré* Miklóst, az Itélőtábla-, *Töreky* Gézát, a büntetőtörvényszék- és *Baróthy* Pált az ügyészség elnökét. A vőlegény tanuja *Szentpétery* István miniszteri tanácsos volt, a menyasszonyé pedig *Thoma* Frigyes kormányfőtanácsos, a Mérnöki Kamara titkára. Az esketést *Vladár* Mátyás lelkész végezte az *örmény katolikus egyház szertartása szerint. — Gervay* Dezső és *Barcsay* Mária házasságot kötöttek. — Bárczi-ház *Bárczy* Zsuzsi, néhai bárczi-ház *Bárczy* Dezső és *Major* Gizella leányát eljegyezte békei *Koós* Imre.

— **A községi temetkezési üzem rágalmazási perét Éber Antal ellen szerdán tárgyalja a Méhes-tanács.** A Községi Temetkezési Intézet néhány hónappal ezelőtt feljelentést tett *Éber* Antal ellen a kereskedelmi és iparkamarában mondott beszéde miatt, amelyben *éles birálatot gyakorolt a temetkezési üzem működése felett.* Az ügyészség felhatalmazásra üldözendő rágalmazás miatt vádiratot is adott ki az ügyben. Az érdekes per főtárgyalása szerdán kezdődik meg *a büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa előtt.*

— **Árva Józsi három csodája.** Kitünő triumvirátus szegődik az Operaház legutóbbi bemutatójának, *»Árva Józsi három csodá«*-jának szolgálatába: *Márkus* László, *Mohácsi* Jenő szövegírók, *Kósa* György zeneszerző. Üdítő életelixir árad ebből a látványosságánál és mélységénél fogva egyaránt lebilincselő előadásból, amelyre méltán lehet büszke az Operaház. *Kósa* muzsikája csengő liget, amelyben a fülemüle szól. *Korél, Maleczky, Kálmán* gyönyörű kórusaiban evangéliumi bensőség tükröződik. *Szabó* Lujza fülemülecsattogása élethű. A pantomim szereplői: a bájos *Szalay* Karola, az egyszerűségében finom *Zsedényi* Károly és a virtuóz *Csányi* László feladatuk magaslatán állnak. *Oláh* Gusztáv rendezői bemutatkozása sikerült, *Fülöp* Zoltán díszletei stílusosak. Külön meg kell emlékezni *Tolnay* Pál büvészi ügyességgel berendezett színpadáról. »Árva Józsi három csodája« olyan siker, aminek sok színigazgató csodájára járhat. *(Váradi Miklós.)*

— **Országos kereskedőkongresszus lesz Nagykanizsán.** A kereskedelmi érdekeltségek a vidéki kereskedelem problémáinak, kivánságainak és panaszainak megvitatására március 25- és 26-án országos kereskedőkongresszust rendeznek Nagykanizsán.

Vigyázzon, ha szilvaízt vásárol.
Nézze meg a dobozon vagy ládán **a gyár nevét.**
Vegyen fehér cukorral főzött **márkás szilvaízt, ez az olcsóbb**
A **cukrozatlan** szedett-vedett áru kisebb ár mellett is **drágább.**

— **Jó kis üzlet!** Van még jó kis üzlet Magyarországon, csöndben, észrevétlenül, a fal mentében meghúzódó szerény kis vállalkozás, amelynek alapjait a válság vihara nem rendíti meg. Miért? Mert *monopóliuma* van, mert automatikusan *magától bonyolódik* le s végül mert ügyfelei észrevétlenül, ügyesen, csendben, s főleg úgy szerzi meg, hogy az a *fél tudta nélkül* történik. Arról a biztosítási társaságról van szó, amelynek ügykörébe *a vasúti poggyász biztosítása tartozik, az Európai Áru- és Poggyászbiztosító Rt.*-ről, amelynek biztosítási kötvényei a vasúti menetjegyek hátlapján díszelegnek s amelyekről gyakran csak akkor vesz tudomást az utas, amikor kocsija már messze robog az állomástól és a vasúti pénztártól, ahol a biztosítási díjat a menetjegy árának 5—10%-ában lerótta. Igen tekintélyes üzlet ez kérem s főleg igen kevés kockázattal jár, mert *a társasága évi forgalma 1929-ben 808 496 pengőt tett ki, s ebből a jelentős összegből a kárvallott biztosítottak kártalanítására a társaság mindössze — 18 009 pengőt fordított, viszont üzleti, szervezési költségekre és jutalékokra fantasztikusan magas összeget, 212.613 pengőt számol el a mérleg, közel háromszázezer pengőt díj- és kártartalékra fordított a társaság, 127 826 P adót fizetett ki s végül 124 377 P nyereséggel zárja le az igen tanulságos mérleget, amely nyereség az alaptőke 32 százalékos kamatozását jelenti.* A tanulság az, hogy 790.487 P költségébe került az utazóközönségnek, hogy 18.000 P kártérítés kifizethető legyen. Tán csak azért ilyen kevés, mert a MÁV és az Európai Biztosító Rt. között fennálló szerződésben foglalt feltételek szerint a biztosított utasnak a megváltott jegyen levő díjnyugtabélyeget aláírásával kell nyomban a megváltás után ellátnia, hogy így minden visszaélésnek eleje vétessék. Mármost ki tudja azt, hogy a jegyét alá kell írnia és vajjon ki írja alá? Ezért hallja az ember a vasúti pénztáraknál igen gyakran azt az érthetetlen megjegyzést: Kérek egy jegyet... de bélyeg nélkül. S vajjon ki ennek az előkelő biztosítótársaságnak az elnöke? *Báró Szterényi József.*

— **Turchányi Egon napirendi felszólalása az igali választás ügyében.** Az igali képviselőválasztás ügye *legközelebb a Ház elé kerül. Turchányi* Egon közölte *A Reggel*-lel, hogy napirendi felszólalásra készül és *tiltakozni fog azon kormánypárti eljárás ellen, hogy különféle jutalmak igérgetésével ellenzéki pártok vidéki vezető tagjait csalogassák át a kormánypárti táborba és léptessék fel képviselőnek.*

— Ez történt Igalon is — mondotta *A Reggel*-nek *Turchányi* — és ezekkel a manőverekkel mindjobban bebizonyosodik, hogy az egységpárti szervezkedés *holtvágányra futott és úgylátszik, hogy a tizéves rendszer által nem kompromittált képviselőjelölteket másult, mint az ellenzék soraiban, nem tudnak találni.* Én a kormánypártnak ezt az eléggé el nem ítélhető haremodorát *a legélesebb kritika tárgyává fogom tenni a parlamentben* és le fogom leplezni Bánó Iván politikai árulásának hátterét, hadd álljon ez a dolog teljes világosságában a nyilvánosság előtt.

— **Konzorciummá alakult a szegedi színtársulat.** *Szegedről* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap délben viharos gyülésen határozták el a szegedi színház tagjai, hogy *a társulat konzorciummá alakul át. Görög* Sándor igazgató már hosszabb idő óta nem teljesítette a tagokkal szemben fennálló kötelezettségét, és ezért egy kultuszminiszteri rendelet *szombatig adott végleges határidőt az igazgatónak, hogy ügyeit rendezze, vagy pedig törzsék a színház élére.* A Színészegyesület *Sebestyén* Géza elnökét és *Balla* Kálmán alelnököt küldte le Szegedre, akik megállapították, hogy Görög nemcsak hogy régebbi adósságait nem rendezte, de *súlyos szabálytalanságokat is követett el.* A vasárnapra összehívott társulati gyülés nagy viharok között 75 százalékos szótöbbséggel szavazta meg, hogy a társulat *nyilt konzorciummá alakuljon.*

— **Tíz napra bezárták az iskolákat az influenza miatt Kisujszállason.** *Kisujszállásról* jelentik: Kisujszállason a náthalázban megbetegedettek száma az utóbbi napokban annyira megnövekedett, hogy *az iskolákat tíz napra be kellett zárni.*

— **Kulinyi Ernő: Zsoltárok a Vénuszhegyen.** Költő írája csendül itt fel, akinek mindennapos étetében e költemények ugyanannyit jelentenek, mint a kenyér, bor és imádság. Emésztő vágyak, kedves titkok, egy finom, tiszta lélek hangulatai kelnek szárnyra a verssorokban amelyek hangja mint az erdei kürtszó: tiszta csúcsok felé irányitja tekintetünket. A meghitt magány csúcsairól zengi Kulinyi a mulandóság és újjászületés zsolozsmáit Vénuszhegyi zsoltárában.

A békebeli
PYRAM CIPŐPASZTA
ismét kapható.

DIVAT

Párizsi levél

Írta: ROTH MARGIT

Párizs, február végén.

Délben 1 órakor megérkezve Párizsba, nem is ebédeltem, rohantam éhesen a nagy házakba, ahol az egész világ divatdiktátorai trónolnak.

Legelőször Agneshez vezetett utam. Ő az úttörője a mai divatnak. Én őt tartom a legmerészebbnek, most se csalatkoztam benne, mert ellentétben a többi nagyokkal, ő az, aki 38 és 40 centiméter magas fejeket mutat, ami első perben nagyon furcsa, de két-három nap mulva egészen megbarátkoztam velük, már megértettem a magas fejeket.

Nem azt akarom ezzel mondani, hogy Párizsban ma már minden sikkes nő magas kalapot hord, de kétségtelen, hogy ez az új irány: a közeljövő kalapja a magas lesz, elöl mélyen behúzva a homlokba.

Rose Descatnál láttam egyfajta férfiasszabású kalapot filzből, ami nagyon szép lesz az egyszerű kosztümökhöz. Egészen új ez is.

Hogy mi a főanyag? Főanyag nincs. Lehet panama a kalap, lehet filz, lehet selyem és lehet szövet.

Van egy újfajta anyag, gumival van átszőve, s úgy simul a fejemhez, mint egy gumiharisnya. Tapad. Az a baj, hogy kevés behozatali engedélyt kaptunk reá, itthon pedig nincs ez az anyag.

Rengeteg szép kalapot láttam Alfonsinenél és nem is nagyon drága, már 650 frankért is kaphatnak ott hölgyeink nagyon csinos kalapot, — igaz, hogy csak kicsit.

De nem csak kalapokról akarok írni, a ruhák terén Schiaparelli csinált forradalmat, olyan merész, hogy már a groteszkségig megy. Láttam egy kosztümjét, olyan erősen kitömött vállakkal, ahogy a parkettáncosok hordják. Sok a piké és vászon a ruhákon és kalapokon is, sőt láttam pikékesztyűt is.

A divat egyébként teljesen nőies: rengeteg loknit látni, ami a mostani kalapokhoz nagyon jól áll, mert hátul a kalapokat nem húzzuk be, kint van az egész frizura.

Erről jut eszembe, hogy láttam egy loknis nőt a Maxim-nál, aki pórázon vezetett az asztalon egy kis teknősbékát. Mindenki a legrendesebb dolognak tartotta, — én is.

Párizsban vagyunk!

Itt a skót divat!

Skót sálak, skót ruhák, skót blúzok, skót bélések, skót sapkák a tavaszi láthatáron

(A Reggel tudósítójától.) Addig idéztük a skótot, míg megjelent! Nem a takarékosságra gondolunk, ellenkezőleg: a divatra! Nem ott győzött a skót, hogy **hatása alatt a** *szoknyák egy-két centiméternyit megrövidültek*, hanem

a skót mintákban,

melyekkel oly pazarul, színesen, változatosan és ragyogóan árasztják el a világot, mintha nem is egy ködös, józan, komor országból hoznák a tavaszt, hanem valamely színpompás délövi tájról. Mondjuk: *Spanyolországból.* **Igaz, hogy**

a spanyol pepita is osztozik a sottissal a kocka dicsőségében,

és a skót sálak nappali diadalát ellensúlyozni kívánják *az újból új spanyolkendők.* **De meg kell adni a skótnak, ami a skóté! 1933 tavaszelőjén ő a sampion!** *Skót sálak, skót blúzok, skót ruhák, bélések, jersey ek, mousselinek és nemcsak anyagban, de formában is skót sapkák.* Csupa skót diadal! *Sapkáknál* tartva, megjegyezhetjük, hogy e téren Párizsnak nemcsak a skóttal gyűlt meg a baja.

Végtelen divatos lett a fez!

Az egzota fez túlkapásai elhárítására Párizs csatasorba állít igen tiszteletreméltó európai versenytársakat. *A péksapka, a rendőrsapka és a francia bírói föveg vállvetve harcolnak az átmeneti gyarmati túlkapások ellenében.* Amit a szoknyáknál rövidültünk, azt *magasodjuk a kalapoknál.* A tavaszi divat különben meglepően kiegyensúlyozott: ha a *kék* és *fekete ciré*-anyagok túlsimaságát és kényességét jóváteszik

a zsák-szövésű gyapjúanyagok,

amelyet övesen, angolosan főleg *sportra* és *utazásra* viselik *köpeny és kosztüm* formájában. Színük a színtelenség. Vetélytársuk a demisaisonban az újból divatos *bőrkabát.* De itt ellenkező a helyzet, mert míg ott »vissza a primitivitáshoz« a jelszó, addig *a bőröknél teljes az elkomplikálódás festett, edzett, préselt bőrök divatosak.* Brehm: »Az állatok világából« igazán nehezen lehetne felvilágosítást kapni ezeknek az elprepalált bőröknek pedigréje felől. De most tavaszi divatról van szó és nem származásról. **Ráskay Margit.**

Zsákvászon, imprimé, gomb és gallérnélküli kabátok, újra rövid délelőtti ruhák és óriási kesztyűluxus a tavaszi Párizs első kirakataiban

Párizs, február vége.

A nagy divatszalónokban zárt ajtók mögött és a legbenfentesebb divatszakértők előtt már javában zajlik *a tavaszi divat nagy felvonulása.* A Café de la Paixben, a pesti divatszakértők találkozóhelyén, egy-egy aperitif mellett ismerős arcokat látunk és édes, zengzetes anyanyelvünket halljuk: *Patou, Chanel, Schiaparelli, Lanvin,* gyapjú, len, vászon, piké, tailleur, ensemble, metró, tülekedés, ajánlólevelek — végül mindenáron bejutni... *pénzért vagy könyökkel — inkább az utóbbival bejutni...* — ez itt most életkérdés.

Káprázatos délutáni és estélyi ruhák, de a sport- és délelőtti ruhák egyszerűek, reálisak, praktikusak.

Például egy és ugyanazon kosztüm két kosztümöt jelenthet a tulajdonosának egy blúz vagy egy garnitúra (sál és öv) változtatásával.

Lucile Paray azsúrral díszített zsákvászonkosztümben debütált és Pest, amely általában nem rajong az azsúrért, az idén mégis kénytelen lesz elfogadni, mert

az 1933-as párizsi divat az azsúr- és szegődíszítések jegyében indul meg

A durva szőttesek mellett — ki hitte volna? — *még mindig él a ribulding is,* amelybe az idén saját színével a legkülönbözőbb *apró kockák és csíkozások* vannak beleszőve. Újult erővel indul csatába az *imprimé.* Útonútfélen *mousselin imprimé, crep de Chine imprimé, sőt vászon imprimé ruhákat látunk a párizsi szalónokban. Legtöbbjét az alapszínnel azonosszínű és imprimével bélelt szövet- vagy selyemkabát egészíti ki.* A mousselin azonban most már nem lágy- és puhacséfű, hanem mindig kissé *keményítve van.* Nagyon divatosnak a kosztümök az ensemblék. *Gombot alig látni, inkább klippekkel és csatokkal díszítenek.* A nagy újítás:

a kabátoknak nincs gallérjuk!

A gallérokat színes sálak és szalagcsokrok helyettesítik. Színekben vezet a *beige, drapp barna, levendulakék, fehér és fekete. A délelőtti ruhák erősen megrövidültek,* aminek hírét a karcsú bokájú pesti asszonyok és lányok biztosan örömmel fogadják. *Egyszerűek, flatlosak az új délelőtti ruhák,* amelyeknek szinte előírásos ékessége *a hófehér linon-vászon vagy pikégallér vagy a nagy piké csokor.* Ezeket a csinos és olcsó gallérokat kitünően lehet felhasználni a tavaszi ruhák alakításánál, aminél a divatos szegőzés és azsúr is nagy segítségünkre lesz.

Nem szabad megfeledkezni *a szalmából fonott vagy spárgából készült lakkozott övekről sem.* Patounál gyönyörű kosztümöt láttam: barna szoknya, barna, beige nagy pepitás egyenes kabátkával, barna ciré-blouse, beige barna sállal és a ruha befejezéséül keztyű, amely tenyéren barna bőr, felül beige pepita szövet. Minthogy a kabátok ujjai csak háromnegyed hosszúak, sőt nem egy kabátnak nincs is ujja,

a kesztyű fontos szerephez jut a tavaszi divatban.

Olyan kesztyű-luxus, mint most, talán sohasem volt Párizsban És még egy különlegesség: *nagy divat a majomprém! Marcel Rochasnak* van egy ensembléje: fekete szatenszoknya, beigeszövet-casaque amelynek ujját könyöktől kezdve fényes, hosszúszálú majomprém borítja. Ennek a ruhának nagy sikere van... Érdekes volt *Patou* levendulakék-színű estélyi ruhája, amelynek öve és kabátja meggypiros és zöld bársonnyal volt kombinálva és *Jean Charles Worth*-nak pompás vacsorázó ruhája: *földigérő fekete ciré ruha, méregzöld pamutból horgolt puffos ujjakkal és szorosan csukódó arany manszettákkal.* Amikor Worth manequinje megjelent ebben a ruhában, a nézők közt helyetfoglaló hölgyek lázasan jegyezni kezdtek. *Alighanem találkozunk* még vele a pesti szalónokban... Nem fogunk találkozni azonban azzal a gyönyörű mannequinnel, aki *Chanel*-nél a toilettek felvonultatása közben, egyszerre csak odafordult hozzám és legnagyobb meglepetésemre *magyarul* kérdezte:

— *Hogy tetszik ez a ruha, művésznő?*

Kiderült, hogy Chanel legszebb mannequinje magyar lány.

Tassy Mária.

⊙ **Girardi!** *A Reggel* divatrevűjében nemcsak Párizs, de a mi elsőrangú divatkreátoraink is megszólaltatjuk párizsi tapasztalataikról és egyéni pesti szempontjaikról. Elsősorban *Girardi* Tiborhoz visz utunk. Ez a látogatás nemcsak a patinás belvárosi cég főnökének, hanem a Női Ruha Készítők Országos Szövetsége elnökének is szól. Igen, előzékenyen felel kérdéseinkre:

— Igen, volt mindenütt. *Marcel Rochas* kitünő. *Molinard* nagyon szép. *Patou* megint jó. *Worth*, amilyen rossz tud lenni, olyan jó az idén. *Paquin*-hez is ellátogatott; csupán a régi emlékek miatt. Emlékek! *Mikor valamikor, békeidőkben egyetlen Worth-modellt 170 vevő rendelt meg a Girardi-cégnél.* Persze, ismerni kell Pest egészen speciális ízlését és Girardi ismeri is! Ezt mutatja néhány, szinte a vernisszázs izgalmával ható új darabja a kollekciónak.

Festői terrakotta köpeny, az idén oly időszerű sötétkék díszítéssel.

Igen választékos a drap kabát az ecosais sállal. Szép a sárga, zöld-sálas felöltő. Párizsi eleganciát hirdet a fekete kabát ciré-díszítésével. Meglepő *a világosszürke szoknyás, sötétszürke kabátos kosztüm, az egészen elütő rózsaszín, feketepettyes blúzzal.*

Worthék háborús szellemeréről

ad hírt *a tiszti paszomány-öv* az elegáns fekete angorakomplé-n. Távoli nyári délutánokról regél egy fehér-fekete maroquin komplé...

Künn, a télies Petőfi Sándor uccán, hálásan gondolunk *Girardi* Tiborra, aki egy félórára megmutatta nekünk Párizst és a tavaszt...

NEM AKARUNK LEMONDANI
FRANCIS KAY
(A becsületes megtaláló főszereplőjének) pompás új filmjéről, az
ÉKSZERRABLÁS-
ról, ezért bármennyire is sajnáljuk, kénytelenek vagyunk
Vágyak éjszakája
c. Zweig filmünket a műsorról levenni.
Utolsó 3 nap!
Csütörtökön premier: Ékszerrablás
(Fodor: Ékszerrablás a Váci uccában című darabja nyomán)
Főszereplő: FRANCIS KAY
KAMARA

Dreher „Vendégváró" keksz
már mindenütt kapható !!

— **Tildy Zoltánt vasárnap nagy ünnepélyességgel iktatták be Szeghalom református lelkészévé.** *Szeghalomról* jelentik: Vasárnap iktatták be a református egyházközség lelkészi tisztségébe *Tildy* Zoltánt, a Független Kisgazdapárt ügyvezető alelnökét. Tildy szombaton délben érkezett Szeghalomra, az állomáson híveinek tömege nagy lelkesedessel üdvözölte. A vasárnapi beiktatást *Harsányi* Pál gyulai esperes végezte, majd *Tildy* Zoltán elmondotta első prédikációját: — Ebben a zaklatott, hányt-vetett, szerencsétlen országban *nem hűbéreseket, hanem az élő Krisztust akarom szolgálni.* A magam életével akarom megmutatni Krisztus szeretetét és hitét. Lehet, hogy működésem talán sok tekintetben hiányos lesz, de *egy dologban nem tévedhetek: az igazság megmutatásában.* — A beiktató ünnepélyt követő presbiteri gyűlést az üdvözlőbeszédek hosszú sora követte. *Ikrich* Károly közjegyző azt mondotta, hogy Tildy lelki magvetését a katholikus lakosság is boldogan szemléli. Ezután *Tildy* Zoltán újabb, nagy beszédet mondott, amelyben *felekezeti békét hirdetett egyházban és közéletben egyaránt.* Vasárnap ötszázterítékes estebédet tartottak, amelyen *Temesváry* Imre, *Zeőke* Antal, *Kun* Béla és *Muzsa* István képviselők és *Nagy* Ferenc köszöntötték az új lelkipásztort.

— **Halálozás.** Vasárnap délután közel *ezerfőnyi gyászoló közönség* kísérte utolsó útjára a farkasréti temetőbe *Vágó* Gyulát, a *Gross és Weiss* kalapgyár ügyvezető elnökét, a magyar gyáripar egyik legnépszerűbb egyéniségét. Barátai után munkásainak és a Magyar Textilgyárosok Egyesületének szónoka mondott utolsó istenhozzádot Vágó Gyulának. — *Hadik* Karolin grófnő Párizsban elhúnyt. — Ma, hétfőn délután kísérik utolsó útjára a kerepesi temető halottasházából *Slezák* Lászlóné sz. *Vancsó* Annát, *Slezák* László aranykoszorús harangöntőmester hitvesét. — Özv. *Solcz* Gyuláné sz. *Heincz* Emma, néhai *Solcz* Gyula, volt m. kir. országos főerdőmester özvegye *Selmecbányán* elhúnyt. — *Thyra cumberlandi hercegnő* vasárnapra virradó éjjel Gmundenben 80 éves korában elhúnyt. — *Fittler* M. Róza, aki a kecskeméti Angolkisasszonyok zárdájának tizenkét éven át volt a főnöknője, hetvenéves korában Veszprémben elhúnyt.

— **Szerdán az álláshalmozók, csütörtökön a hatósági műhelyek ügyét tárgyalják a városházán.** Az álláshalmozások megvizsgálására kiküldött bizottság szerdán *Bódy* Tivadar elnöklete alatt ismét ülést tart. Eddig 582 alkalmazott ügyét vizsgálták meg s ezek közül 61 esetben elbocsátást, 93 esetben fizetéscsökkentést javasolnak. Hátra van még 335 ügy, *közöttük 136 főtisztviselő — volt alpolgármesterek és tanácsnokok — álláshalmozásának eldöntése.* Csütörtökön ismét sokat vitatott kérdés kerül a törvényhatósági tanács elé: *a hatósági műhelyek összevonásának ügye.* A bizottság azt javasolja, hogy a fővárosi intézményeknél a javításokat továbbra is túlnyomóan házilag végezzék, ezért *a tervbevett műhelybeszüntetések egészen jelentéktelenek volnának.* A végső szót a műhelybeszüntetések felől a közgyűlés és a belügyminiszter fogja kimondani.

— **Új elnökséget választott vasárnap a Tisza István Társaskör.** A Tisza István Társaskör vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését. Elnökké *Berzeviczy* Albert indítványára *Kálmán* Gusztáv belső titkos tanácsost választották meg. Az új elnök üdvözlő szavai után *Biró* Béla titkár ismertette a mult évi zárszámadást és az idei költségvetést, majd igazgatóvá választották báró *Harkányi* Jánost, számvizsgáló bizottsági tagokul *György* Lajost, *Kolbenschlag* Bélát és *Nagy* Sándort, háznaggyá pedig vitéz *Terbócz* Miklóst. Választmányi tagokul *Almássy* László, ifj. *Chorin* Ferencet, *Fellner* Sándort, *Geszti* Andort, *Halászi* Lászlót, *Hegedűs* Kálmánt, *Horváth* Eleket, *Jankovits* Bélát, *Lányi* Mártont, báró *Lévay* Lajost, *Nadányi* Emilt, *Nyegre* Lászlót, báró *Papp* Gézát, *Söpkéz* Sándort, báró *Szalay* Gábort, *Szász* Károlyt, *Tolnay* Kornélt, *Zelovich* Károlyt, *Mikszáth* Kálmánt és báró *Wolfner* Andrást választották meg.

— **»Csak azért is.« A »Pengős regények« sorozatában most jelent meg** Arthur Stringer regénye, melynek ismertetése A Reggel mai számában olvasható. A regényt könyvesboltokban, IBUSz-pavillonokban, vasúti állomásokon, Hangya-fiókokban, dohánytőzsdékben árusítják.

— **A Citrosal** citromos kristályos, mesterséges karlsbadi só hatheles kúrája biztos és egyedül egészséges fogyasztókúra. Mindenütt kapható.

— **Kávézelitő.** A Meinl-cég üzletében meghatározott napokon kávépróbafőzést tart. Reggel 9 órától egy csészét ingyen felszolgálnak. F. hó 27-én, hétfőn Wesselényi ucca 21. és Pestszenterzsébet, Kossuth Lajos ucca és Török Flóris ucca sarkán, 28-án, kedden Baross tér 13. és Kálvin tér 6. szám alatti üzletekben.

Állami ellenőrzés alatt álló telepünkről

szőlő-oltványok

Ripária Portális alanyon és hazai sima és gyökeres vesszők, Ripária Portális és Berlandieri sima és gyökeres alanyok, rendkívüli leszállított árban kaphatók.

EMŐDI SZŐLŐTELEPÍTŐ RT.

Budapest, gróf Tisza István ucca 8—10. IV. emelet. Telefon: 839—43.

Ma délután: ankét Kállay miniszternél az új tejrendeletről

(A Reggel tudósítójától.) A tejkérdés megoldása, amely már évek óta foglalkoztatja az ország közvéleményét, hétfőn — úgylátszik — döntő stádiumba jut. *A Reggel* megírta néhány hét előtt, hogy *Kállay* földmívelésügyi miniszter kezdeményezésére *tárgyalások indultak meg a földmívelésügyi minisztériumban a kötött gazdálkodás hibáinak kiküszöbölése céljából* és ezeken a tárgyalásokon igyekeznek megtalálni annak a módját, hogy

a legszélesebb fogyasztórétegek minél olcsóbban jussanak szakszerűen kezelt, jóminőségű tejhez.

A tárgyalások a különböző érdekképviseletek megbízottai és a földmívelésügyi minisztérium referensei között azóta állandóan folynak és most érkeztek el arra a pontra, amelyen *az egész kérdéskomplexum gyökeres megoldása lehetségesnek látszik.* Hétfőn délutánra szűkkörű bizalmas értekezletet hivott össze *Kállay* földmívelésügyi miniszter és ezen a konferencián ismertetni fogják a miniszter előtt a tárgyalások eddigi anyagát és azokat a módozatokat, amelyek mellett

a fogyasztói és termelői érdekek összeegyeztethetők volnának.

Beavatott forrásból származó értesülésünk szerint a hétfői bizalmas megbeszélés eredménye valószínűleg az lesz, hogy *a kormány már a legközelebbi napokban kibocsátja az új tejrendeletet.*

— **A vasárnapi istentiszteleten botrányt rendezett egy részeg ember.** A Karmeliták Huba uccai templomában vasárnap délelőtt *az istentiszteletet hangos közbeszólás zavarta meg.* Néhány férfi kituszkolta a rendbontót és rendőrt hívtak. Megállapították, hogy *Urbán Alajos* 52 éves vasesztergályos a templomi zajongó és *egészen részeg.* Kihallgatása után a rendőrségen maradt, amíg kialudta mámorát.

— **Apponyit és Klebelsberget parentálta el Glattfelder püspök a Képzőművészeti Társulat vasárnapi közgyűlésén.** Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap délelőtt közgyűlést tartott a Műcsarnokban. Sok művész és nagyszámú műbarát jelenlétében nyitotta meg a közgyűlést *Glattfelder* Gyula csanádi püspök, aki előbb *Klebelsberg* Kuno grófot parentálta el, majd *Apponyi* Albert haláláról emlékezett meg. — Apponyi fellépésének súlyát az magyarázza, — mondotta a püspök — hogy *esztétikus művészlélek lakott benne,* amely mindig a legtökéletesebb formában tudta kifejezésre juttatni azokat a nagy érzelmeket, amelyek elmondására politikai hivatása és különböző kiküldetései késztették. *Glattfelder* ezután az év három jubileumáról emlékezett meg: *Lotz* Károly és *Jankó* János születésének századik és *Borsos József* halálának ötvenedik évfordulójáról. Utána *Szőnyi* Ottó mondott emlékbeszédet báró *Forster* Gyuláról, a társulat multtévben elhúnyt alelnökéről, majd Glattfelder püspök kiosztotta az őszi tárlattal kapcsolatban kiírt *diákpályázat* jutalmait.

— **»Barátságos« mérkőzés lábtörléssel, belső sérülésel és rendőri kardlapozással.** Vasárnap délután az újpesti *URAK* pályáján barátságos mérkőzést játszott az újpesti *Pamutipar* és a rákospalotai *Törekvés* csapata. A mindvégig »barátságos« mérkőzés alatt *olyan durva játék* fejlődött ki, hogy *Gergely László 21 éves géplakatost balláb-töréssel, Fischer Béla 28 éves villanyszerelőt súlyos belső sérüléssel szállították a mentők a Glück-szanatóriumba.* Az eldurvult futballmérkőzés után *a közönség körében is verekedés támadt,* majd a közönség benyomult a pályára, hogy *a játékosokat megverje.* Az ügyeletes rendőrtisztviselő parancsára a rendőrök kardot rántottak és így szorították ki a pályáról a közönséget.

— **Három város, három cím.** Eggerth Márta új filmje eddig minden országban új címet kapott. Berlinben »Kaiserwalzer« címmel játszották, mert a film fő zeneszáma Strauss János híres keringője. Bécsben »Audieuz in Ischl«-re keresztelték, mert a régi császári rezidenciában játszódik. Budapesten »Táncol a garnizon« címmel fogják bemutatni, mert a kedves operetthonyodalom egy manőverbálon oldódik meg.

— **Beethoven, Liszt és Wagner** csodálatos alkotásait a zenebarátok mindenkor élvezettel hallgatják.Ióta rádió van, a zenekultúra minden országban hatalmas fejlődésen ment át, mert a rádió mindenkinek lehetővé teszi, hogy megismerje és otthonában hallgassa meg a zene mestereinek örökbecsű műveit. Az 5+1 lámpás 7050-es Orion-rádió a bevált Orion dinamikus hangszóróval van egybeépítve és egytárcsás, igen egyszerű kezelési módja tulajdonosának modern, kényelmes rádiózást nyujt.

— **A takarékos és gondos háziasszony csakis márkás szilvaizt vásárol,** mert tudja, hogy annak dobozán vagy ládáján a gyár neve garantálja, hogy megbízható, fehér cukorral készült árut kap.

— **Binaturin** a bélmüködés természetes szabályozója. Kapható gyógytárakban. Ára: P 2.90.

Megnyílt

B. Thury Böske

kötött-szövőtáru üzlete, IV., Párizsi u. 6.

GE-VI harisnyák. — Női fehérnemdek. — Esőköpenyek. — Kész ruhák nagy választékban.

Jó! Olcsó! Megbízható!

PARISETTE KÁVÉHÁZBAN

minden este

Bodó Endre
Müller László
Szamossy Bully
és Vig Laci

jazz-zenekara játszik

Vörösmarty tér 4 Telefon 819-17

— **Vidéki előfizetőink figyelmébe! A mai napon postai befizetőlapot mellékelünk azon előfizetőink lappéldányaihoz, akiknek az előfizetése február 28-án lejár. Kérjük t. előfizetőinket, hogy a megújítást kellő időben küldjék be, nehogy a lap küldése fönnakadást szenvedjen. A Reggel új, kedvezményes előfizetési ára: Egy hóra —.70 fillér, negyedévre 2 P, félévre 4 P, egész évre 8 P.**

A REGGEL kiadóhivatala.

— **1,350.000 aranyrubelt talált kertjében egy lengyel földbirtokos.** *Varsóból* jelentik: Vilna környékén egy földbirtokost gépkocsivezetője arról értesített, hogy a háború alatt az orosz csapatok nagymennyiségű aranyat ástak el kertjében. A földbirtokos ásatásokat végeztetett, amelyeknek eredményeképpen *1,350.000 orosz aranyrubel került felszínre.* Minthogy a pénzügyi hatóságok a teljes összeget a kincstár számára követelték, a földbirtokos az aranyakat újra elásta és *nem hajlandó elárulni, hogy hová.* A tárgyalások folyamatban vannak most a pénzügyi hatóságok és a földbirtokos között, aki *az aranymennyiség felét követeli.*

— **A Reggel ingyenes gyorsírótanfolyama.** Most jelent meg *Kováts* Alajos »*Népszerű gyorsírás*« című tankönyve, amelynek ára *A Reggel olvasói számára 50 fillér.* E füzetből néhánynapi tanulással mindenki elsajátíthatja az alapfokot, úgyhogy bármely szöveget hibátlanul ír és biztosan olvas. *Megállapodásunk értelmében A Reggel olvasói, akik a könyv segítségével otthon sajátítják el a gyorsírást, írásukat válaszbélyeges borítékkal beküldik a Gyorsírók Egyesületének, amely azokat minden ellenszolgáltatás nélkül, kijavítva visszaküldi és a szükséges útbaigazításokat is készséggel megadja.* Cím: Magyar Gyorsírók Egyesülete (Budapest, II., Orsó ucca 29.)

— **Móra Ferencet ünnepelték vasárnap harminc éves írói jubileuma alkalmából a tanítók.** A Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság szombaton este díszülést tartott *a harmincéves írói jubileumát ünneplő Móra Ferenc* tiszteletére. Az üdvözlések után *Simon* Lajos elnök tartott előadást, amelyben meleg hangon méltatta a közszeretetben álló kiváló író egyéniségét. *Kiss* Menyhért is Móra Ferencről olvasott fel, majd a közönség szünni nem akaró ünneplése közt Móra Ferenc lépett a pódiumra és megkapó, közvetlen kedvességgel — *igazi móraferencesen — beszélt a magyar parasztról.*

— **Visszavont feljelentés.** *Léderer* Tibor gyáros egy félév előtt zsarolás vétsége címén feljelentést tett a rendőrségen *König* Géza közgazdasági ujságíró ellen. Az ügy aktái átkerültek az ügyészségre, majd az elmult héten Léderer *visszavonta* vádját, mire az ügyészség *megszüntető határozatot hozott.*

— **Tisztújító közgyűlést tartott vasárnap a technikusok bajtársi egyesülete.** A Magyar Műegyetemi Hallgatók és Technikusok »*Hungáriae Bajtársi Egyesülete* vasárnap tartotta tisztújító közgyűlését a Műegyetem díszterében. Az ünnepélyen *József főherceg* is megjelent. *Rohringer* Sándor műegyetemi tanár, az egyesület »magisterе« megnyitó beszédében kegyeletes szavakkal parentálta el *Apponyi* Albertet és *Klebelsberg* Kunót. Utána *Misángyi* Vilmos műegyetemi tanár tartott előadást *a magyar mérnök hivatásáról,* majd *József* főherceg átadta a NESz nag yaranydíszérmét *Misángyi* Vilmosnak, *Koiss* Géza iparfelügyelőnek és *Dummerling* Ödön műépítésznek.

— **Tudományos előadás táncbemutatókkal.** Érdekes előadásban ismertette Jemnitz Sándor dr. a tánc történetét és fejlődését, amelyet Dienes Valéria, Pallay Anna és a Szentpál-iskola növendékei táncokkal illusztráltak. Nagy sikerük volt Pallay Anna színes, művészi tánckompozicióinak, amelyeket finoman és hatásosan tárcoltak el Heiman Kitty, Kun Evi, Sándor Alice, Hegedüs Erzsi, Rehák Ily, Gönczy Stefi és Vértessy Györgyi.

HANGVERSENY

• **Filharmonia Molinarival ma.** Vigadó 8. Jegyek Koncertnél.

Árjegyzékek és körlevelek szétküldésére szóló „STATISZTIKAI KIMUTATÁS“ megjelent — 1933 évre — mely 28 oldalon 1000 szakma — kb 1,000.000 ismétlésektől mentes — címeinek számszerű adatait tartalmazza. Nagyiparosok és a kereskedelem részére díjmentesen küldi meg, melynek megújuló propagandájához feltétlenül szükséges lehet.

Grünwald Cimpropaganda Iroda, Budapest

V., Arany János ucca 10. szám — Telefon: 20-5-04

Reggeli levél

Mondja kedves A Reggel
mit ír nekünk ma reggel?

— E héten kizárólag színházat: öt premier volt, képzeljék, — úgy rajzik még a fejem a sok főpróbától mint a méhkas!

— Mi meg arra vagyunk kíváncsiak, hogy mit nézzünk meg? Hova váltsunk jegyet?

— Hát váltsanak talán átszállót a Lipót-körútra:

Bús Fekete vígjátéka
„A pénz nem minden"

viszi el a premier-hét kék derby-szalagját, többek között Móricz Zsigmond és Fodor László előtt is, — ha csak a siker-stopper másodpercmutatóját figyelem. A pénz nem minden, — mondja Bús Fekete darabja címében és mondja bent a darabban is, valami furcsa nyugalommal és egy kettéfűrészelt pesti bérház grandiózus színpadi díszletében a majdnem analfabéta futball-champion izmos karjaiba dobja a cselédmunkáig leszegényedett okleveles tanárkisasszonyt. Bús Fekete és a Vígszínház... Szinte hallom a céh matadorjainak ajakpittyesztő hallaliját, amelylyel a százegykilós pesti szerzőt tizenegynéhány éve üldözgetik végig a színházi csataterek farkasvermein. Nem kis mulatság volt, valljuk be urak, sport volt Bús Feketét darabokra tépni, ha megbukott s futólag vállonveregetni, ha sikere volt, de befogadni, elismerni, — hát ezt nem igen tettük ügyebár... Ezeknek az aranyjuezi napoknak mától kezdve befellegzett. A Bús új darabja, azonkívül, hogy roppant mulatságos, különösen megsínált vígjáték, ezúttal még azokat a kritikai eszményeket is megközelíti ugyanis, amelyeket ez a pesti mulattató, mondjuk, nem tekintett vezérlőcsillagainak. Vagyis magyarul: (— a Gombaszögi Ella brutális bikaviccén és a Csortos vetkezési jelenetének cipőlevetési részletén kívül) alig van baj a darabbal, sikere lesz még akkor is, ha a kritika csak amolyan ímmel-ámmal szalutál is vissza az idestova kassza-sikerekben lassan megőszülő Bús Feketének. Megtanulta a mesterségét Bús Fekete s azután: nem lehet valakit a magyar színpad Prügelknabejának életfogytiglan elítélni. (S tizennégy év után, — ennyi ideje ír Bús Fekete, — ha egyébként jól viselték magukat, még az életfogytiglanra elítélteket is szabadlábra helyezik.) A szerző eltángáltatásának istentudja hányadik jubileuma alkalmából tehát nyugodtan koccintsunk egyet a vidám kövér fiú egészségére: megkínlódott érte, megszenvedte. Az előadás igen jó. Dayka Margit játssza az egyéniségének különösen megfelelő szerepet: egy grófkisasszony eleganciájával, — amelyet grófkisasszony-szerepeiben viszont mindig oly fájdalmasan mélkülöztünk. Túlsok az indokolatlan mártírium a játékában, ezt a szerepet vidáman, boldogan, a kaland harsogó jókedvével, de legalább is derűs fölénnyel kellett volna játszani... Viszont Jávor elsőrangú Barbár frissesége úgy tölti be a színpadot, mint feltépett ablakomon keresztül a Duna levegője a szobámat... Két főepizódszerepben Gombaszögi Ella és Csortos brillíroznak: Gombaszögi egy szakácsnő világoskékbabos dresszének gusztusos tisztaságában, inycsiklandó pörköltizekkel és illatokkal, Csortos egy elzüllött ügyvéd oroszos mélyekből felcsillanó, szinte fájdalmas vidámságával... Góthné és Rajnai játszanak egy ölödik és egy hatodik főszerepet. (Góthné súlyos selymeinek súlyos színeivel, kissé a kirakatban, de szellemesen és elegánsan, Rajnai pedig édesen, mint egy szófogadó, drága férji vizslakutyához illik...) Jó még Makláry. És remek a hosszú idő után itt kitörő örömmel fogadott Mály egy rendőrőrmester szerepében. De Gárdonyi Stern bácsija például csak egy a sok és tőle már sokszor pontosan így látott Stern bácsik közül; Pártos Erzsi alakítása sem jó (túlzott), Ágai Irén kisasszonyt pedig úgy meghempergették Hamupipőke szerepének kellékprézlijében, hogy jóismerőse legyen a talpán, sőt a talpán, aki ezt a kecses és becses színinövendéket rongyaiban és kormaiban felismeri. A »Reggeli levél« a mai nappal újra bevezeti a prognózist, megjósolja a darabok előadási számát, — s ha majd a darab lekerül a műsorról, közli a ténylegesen elért előadási számot és a prognózist, valamint a kettő között mutatkozó percentuális eltérést...

— *Ujjé! Na?*

— *Ötven előadás. Következik*

Fodor László montecarlói vígjátéka

a Magyar Színházban, a »Rulette« filléres alapon és filléres gyorson, részünkről kitörő örömmel fogadva, mert másképpen manapság aligha juthatnánk el a Rivierára. Úgy ropognak és peregnek a dialógus viccei, aperszüi és rakétái Fodor száján, mint a jazzdobos zsonglirozó kezében a levegőbe dobott dobverők, — van itt a montecarlói öblre való kilátástól a csipés kombinékbe való belátásig, a kaviár lukullusi izgalmától a baccarat kéjes lázállapotáig minden, ami szem, szájnak, fülnek ingere: tangózene és ezüst pezsgős vödör, erotika és ötvenezer frank a retikülben (ötször huszonkettő az százötöz, szóval tizenegyezer, plusz harminc százalék »zug«, az háromezerháromszáz, összesen tizennégyezernégyszáz pengő, stop, honnét szedték a valutát stop Thuránszky főfelügyelő stop) — szóval igazán nem volna semmi baj, ha a választékos, vicces, mindenáron szórakoztató darab nem keltené bennük valahogy azt az impressziót, hogy ezen az aranybetűsen elegáns legújabb fodori menűkártyán csupa vegetáriánusi étel áll, na! Vékony! Vékony deszkakerítés, jaj de karcsú teremtés például a főszerepben Sulyok Mária, aki szegényke par excellence drámai alaptermészetével nagyokat csetlik-botlik a vígjátéki csillogás jégsíma tükrén, igazán, csakhogy a fogai nem vacognak a szokatlan és neki annyira nem való területen. (Ki volt ama bölcs, aki a Gaál Franciskának való szerepet úgy osztotta ki Sulyok Máriának, mint römiben a jokert?) Rádai is gyenge. Ez nem a kártyamérgezésben szenvedő, de egyébként derék, ezúttal ideális célzattal, szinte valami hősies transzban kártyázó ifjú Lohengrin, hanem egy parkettáncos, ötért gyengéd fölénnyel és kettőért mondvacsinálttan erőszakos álszenvedéllyel a rouge et noir iránt... Makkay Margit egy dússzépségű, verzátus rivierai kokott Elizabeth Arádeni pácottságával játszik egy szépségflastromos kaszinói franc tireuset és Törzs melegen, kedélyesen és jóságosan egy kényelmeskedő, kiábrándult, tízezer frankosokat osztogató vivőrt, akinek pénzköltésen kívül az egyilágon semmi dolga nincs, azért ül itt a hallban frakkban, szegény. (Gózon is kedves, a szerepe amolyan nemtudomhovateggyem szerep.) Gara díszletei újra remekek, minden darabnak társszerzője ez a tehetséges, ötletes művész. Tarnay is korrekt rendező. Prognózis: huszonnégy, usque huszonöt előadás...

— *Mondja: Móricz Zsigmond miért kapott úgy ki a kritikától*

„A murányi kaland"

ért?

— *Őszintén szólva, túlságosan én sem értem a dolgot. Írják Móriczról, hogy nem darabíró. Rendben van, hogy mint író nem elsősorban az, régen tudjuk. De azért, mert az expozíció nem csobog nehéz, vastag ujjai közül, mint a pisztrángos patak, hanem méltóságteljesen hömpölyög, azért nem lehet sem szamárfület mutatni neki, sem állandóan eltanácsolni a színpadról, mint egy ifjú ugrifülest, akit nem a múzsák, hanem az ugynökök menedzselnek; Wesselényi kalandja a murányi vár Széchy Máriájával tulajdonképpen a legmodernebb történet s ha modern miliőben, mai történetként találná fel egy szerző ezzel az álomlábakon járó óvatossággal a műfajjal való birkózás közben, akkor minden álmélkodás jogos és igazolt lenne! De bocsánat: a páncélvértezet és a saccoöltöny között is van némi különbség, ha egyébben nem, könnyedség, illetve nehézkesség tekintetében, a tölcséres mordályt is körülményesebb megtölteni, mint az angol Winchester-puskát! Móricz tehát egyenesen stílszerű szerintem, — de például Gergely István koncertszámszerű kritikájának megállapításai szerint is — akkor, amikor a vékony magot nagy körülményességgel, a puskaport és vért tivornyázó kor vadkanlomhaságával töri fel és bogozza ki. Mi bizony Márkus Lászlónak elmúlhatatlan érdemeül tudjuk be, hogy ennek a súlyos brokátnak nemcsak a súlyát, hanem a mély ihlet rubinszíneiben való csillogásait is mérte akkor, amikor a darabot színrehozta. Persze, Széchy Máriája nem volt a Nemzeti Színháznak, Somogyi Erzsi nem az. Mikor az operettes réztűzoltósisakot a fejére teszi s leszól a várudvarra, valóban középkori girltrupp belibbenését várjuk a balfenékről s ennek a Széchy Máriának elébük való perdülését egy sex-appeal kuplé éleneklése mián... (Ez a fajta színésznője, ez a fiatal párduci, démoni Széchy Máriája nincs a Nemzetinek, fájdalom — s Bajor Gizi elvégre mégsem játszhat minden szerepet!) Petheő Attila rendkívül tetszett Wesselényi szerepében. Dalás és elegáns volt alakban és játékban egyaránt, romlott fiatal félisten, akivel — újból csak ide lyukadok ki — ez a naivás, lelkendező, vihogó, vadvirág Széchy Mária kómikus ellentétben áll mint partner. Kiss Ferenc Illésházyja egy kicsit talán túl vérbő játékban, de az egész férfi egyetlen irdatlan bazalttömb, az ember szinte dideregve nézi. Aczél Ilona hideglelős alakítása — bocsánat a frivol gondolatért — Flers- és Caillaveti-bohózatszerűséget idéz szinte, Mátray Erzsi viszont virágszerűen finom a másik Széchy-leány szerepében. Az előadás egy párizsi revüelőadás nívóján mozog; tessék csak megnézni ennek a színnek a fordulását, ahogy a várteremből a várudvar és vártömlöc színén keresztül mint egy amerikai film, visszafordul! Ezt eddig nem igen láttuk a Nemzetiben, ezt a nagystílűséget, végre díszletek tekintetében is! A többi szereplők hosszú sorából Hosszu Zoltán és a fiatal Primusz István neveit említjük még fel, akik a darab fontos posztjain az előadás sikerének részesei. A speciális Nemzeti Színházi műsorbeosztás tizenöt előadást engedélyezhet a darabnak...*

— *Oh... Jöhet a desszert:*

Az Andrássy úti Színház
új műsora...

— *Ezúttal ez a műsor sem kizárólag giardinettoból áll: Boross Elemérnek, az ifjú magyar avant garde egyik legtehetségesebb tagjának darabja ugyanis, a modern vígjátéki partról átnyúl »Tisztelet a kivételnek« című darabjával a legszívbemarkolóbb drámai túlpart böklini ciprusbokrai közé is s a publikumot nemcsak a keresztrejtvény vígjáték cukorporában, de a legmaibb weekendtragédiák maró mustárszószában is alaposan meghengergeti. Nem is szabad ilyen skót tuss-rendszerrel, a forrónak és a jéghidegnek ezzel a brutális ellentétével dolgozni, így kifacsarni a citromot az utolsó cseppig, a hatásnak ezzel a váltólázával, amely végül is már hideglelést okoz. De a magam részéről Boross Elemér legsikerültebb, legkompletteb darabjának ezt a darabját tartom. Rádai kitűnő a weekend-csábító gilettel simára borotvált szerepében, hű és művészi fotográfia ez az alakítás. Partnere a Frühlingserwachen-női főszerepben, a szederízű Dán Etelka, akinek őszinte hangocskája határozott ígéret. Újból remekelt a Bársony—Dajbukát-pár egy párhuzamos főszereppárban (Bacsányi Paulával együtt), ők adják meg a darab másik oldalának veretét, fémjelzését. Abonyi is jó és slemilszerű szerepében kiválik az együttesből Gonda is. A darabnak nagy sikere van. Ezt megelőzi sorrendben, de nem rangban Halász Imre a »Nem érdemes nőnek lenni« című s lapjaink hasábjain egyre gyakoribb szerepet játszó átoperálási vígjátéka, amelynek főszerepeit a bájosan fiús Fejes Teri (ő változik át nőből fúvá) és Békeffi László játsszák, utóbbi feltűnően kedvetlenül. De annál ellenállhatatlanabb Szterényi + olaj konferansza! Radó kupléi a műsorból nyugodtan kimaradhatnának ezúttal, hadd legyen egyszer egy jó napja neki is. Prognózis: ötven előadás.*

— *Slussz?*

— *Még nem. Egy kis film következik. Ezen a héten jön az utolsó Fejős-film, az*

„Itél a Balaton".

Fejős már elutazott Berlinbe, senkitől el nem búcsúzott, onnét megy vissza Hollywoodba, sértődötten, megbántva, mert az »Annabella«-film nem tetszett Budapesten. Ebből az alkalomból illik megírni, hogy a »Tavaszi zápor«-nak Berlinben és Párizsban üvöltő sikere van. A »Marie« — ez a címe a német verziónak — az első esemény a film utolsó öt esztendejében — írja a »Berliner Tageblatt« a Fejős-filmről, de az összes német lapok izgatottan ünneplik Fejőst, mint a hangos- és némafilm közötti élet-halálharc békeapostolát, (a film ugyanis csak minden hangot, de kevés beszédet hozott) s Berlinben és Párizsban is hónapok óta megy, megy és megy és nem lehet levenni a műsorról... Hát — ez így van: nemo propheta... Lehet, hogy speciálisan a magyar publikumnak, mégis és csakazért is meg akarta mutatni Fejős, hogy mit tud: ezért beszélteti végig új filmjét, az »Itél a Balaton«-t. Láttam a filmet és elragadtatottan közlöm ezen a helyen, hogy a film gyönyörű. Szív van benne és tehetség, tessék rögtön bocsánatkérő leveleket írni Fejősnek, cím: Berlin Eden Hotel. Női főszereplője egy színpadilag ismeretlen név: Medgyessy Mária, aki nem is színésznő, hanem táncosnő, de mint ilyen, világhírű, nemrég jött haza egy délamerikai turnéról s a napokban utazik vissza Buenos Airesbe. Csupa elragadó báj ez az arcocska, valami szelíd fény sugárzik róla, kis Varsányi Irén, tündéri teremtés. Csortos egy klasszikus parasztot játszik, olyan, mint egy évszázados fenyő a hegy tetején, kemény, impozáns, hajlíthatatlan. Páger és Elekes játszanak a lány körül forgolódó két amorozó férfifőszereppel, mind a ketten kitűnőek. Erre a filmre büszkék lehetünk, ezért fog »repülni az arany«, csak győzzék majd szakajtóba gyűjteni...

KÖZGAZDASÁG

Külkereskedelmi kozmetika

Írta: KISS DEZSŐ

A Külkereskedelmi Hivatal új vezetője Kolumbusz tojását az asztalra ütötte s ime, a hivatalos elmék nagy csodálkozására *nem szükséges többé a ki- s beviteli kérelmeket heteken át féltől hivatalhoz s vissza*, s hivataltól hivatalba küldözgetni, kiegészíttetni s háromszor újból tárgyaltatni. *Végre megjelent az új kérvényblanketta, amely egy oldalon tartalmazza a körülbelül három tucat kérdést, amelynek megválaszolása alapján dönt a Külkereskedelmi Hivatal a kérvény fölött*, s a kérvényező nyomban megkapja minden további bürokratikus tologatás nélkül a választ. A baj csak az, hogy

blankettákkal a külkereskedelem problémáit megoldani nem lehet,

mert a jó Isten a külkereskedelmet nem hivatalnokoknak teremtette, hanem kereskedőknek, s addig, míg a külkereskedelem vezetése és irányítása vissza nem kerül a magyar kereskedő kezébe, addig mindez, *ami a külkereskedelem terén történik, csak pepecselés, tüneti kezelés, nem egyéb, mint*

külkereskedelmi kozmetika, amely a kórságot nem gyógyítja meg, csak a kiütéseket tünteti el.

Az elmult harminc hónap leírhatatlan zűrzavarához képest, elismerjük, *mutatkozik már némi javulás*. A klíringszerződéseket, amelyekből annyi baj fakadt, *felmondjuk*, nemcsak azért, mint ezt a földmívelésügyi miniszter megmondotta, mert *a klíringszerződések révén rengeteg fölösleges holmi jött be az országba. Megtörtént, hogy fontos gépalkatrészekre nem volt külföldi fizetési eszköz, viszont egy befolyásos cégnek sikerült egy szállítmány ágyloll ellenében annyi irótollat behozni Németországból, amennyi évi importunknak közel kétharmada, holott magyar irótoll is van bőven.* A klíringszerződéseket azért is fel kell mondanunk, s ezt már nem mondotta meg a minisztere úr, *mert külföldi eladósodásunkat erősen fokozta*, s az osztrák relációt kivéve

több országban a klíringmérlegek súlyos egyenleggel zárultak a mi hátrányunkra.

Megszűnt az a lehetetlen állapot is, hogy a kiviteli engedélyek megadását a kérelmező személyének, az exportálandó árunak s a kivitel időpontjának mérlegelésétől tették függővé és nyolcnapi hatállyal állapították meg, hogy az exportőr az exportvalutára milyen prémiumot kap, elfeledve azt, hogy *lehetetlen három ismeretlen tényezőtől teszi függővé a kereskedő kalkulálását s egyúttal az exportvaluta árfolyamát is.* Az új szerződéstípus, amellyel az osztrák-magyar szerződés mintájára kereskedelmi viszonyunkat legfőbb piacainkkal reguláli kívánjuk, *keretszerződés*, amely tartalmazza a kölcsönösen kicserélendő árucikkek pontos jegyzékét, a kölcsönös kedvezményeket és gondoskodik arról is, hogy a kijelölt áruk valóban kicseréltessenek. Hogy

sikerül-e ilyen keretszerződéseket rövid időn belül megkötnünk, az egyelőre még kétes.

Franciaországgal néhány nap előtt voltunk kénytelenek a klíringszerződést megújítani, a német tárgyalásoktól sok reményt nem várhatunk, mert a német kormány megbízottja, akinek megérkezését a mult hétre vártuk, nyilván kormányának utasítására Bécsben megállott s

Budapest helyett egyelőre a Semmeringre utazott.

Agrárkivitelünk szempontjából a *román* tárgyalásoknak túlzott jelentőségük nincsen, a meglevő *cseh* keretszerződés pedig rendkívül szűkkörű s kiszélesítésére a mai feszült politikai légkörben nem igen számíthatunk. Viszont az idő szalad, hamarosan itt a tavasz, közeleg korai főzelékeink, majd a gyümölcs, az új termés exportjának évadja, sok idő a felkészülésre nincs, s

ha nyomban erélyesen nem cselekszünk, akkor készületlenül talál bennünket a nyár.

Itt nem lehet sokat okoskodni, nem lehet új hivatalos rendeket kitermelni, nincs más hátra, mint kigombolni a rosszul begombolt mellényt és

át kell engedni a külkereskedelmet azoknak, akiket jog és tudás szerint megillet: a kereskedőknek,

még pedig osztrák minta szerint. Ausztriában az importőr és exportőr automatikusan és hatósági ellenőrzés mellett cseréli ki az exportdevizát. Az exportőr megfelelő felár mellett átadja a devizát annak az importőrnek, akinek érvényes behozatali engedélye van. *Az eljárás 24 óra alatt lebonyolódik, visszaélések ki vannak zárva, illetéktelen közvetítők nem fölözik le a hasznot s az osztrák kereskedelem szabadon mozoghat. A mai rendszer mellett, akármennyire javítjuk is,*

a kereskedő nem tud kalkulálni, a termelő nem kapja meg a teljes exportárat, s a legitim árucsere guzsba van kötve.

A mai rendszer mellett megtörténhetik az, hogy megállapítjuk, mely nyolc nyersanyag az, amelynek behozatala feltétlenül szükséges, s a *nagy apparátus ellenére mégis csak egyetlen nyersanyagra jut deviza — a gyapotra.* Az osztrák rendszer mellett viszont nem áru cserélődik ki áruval, ami minden kozmetika ellenére is nehézkes és hosszadalmas eljárás marad, hanem a deviza devizával, ami kikapcsol minden adminisztratív nehézséget s 24 óra alatt lebonyolítható. A Külkereskedelmi Hivatal hatáskörében maradjon a kiviteli kérelmeknek és a behozatali engedélyeknek kereskedelempolitikai szempontból való felülbírálása, de akinek jogos árubehozatali engedélye van, annak szabadságában álljon a hivatalos vásárlási igazolványnyal devizát vennie. A behozatalnak a szükséglet arányában való kontingentálása a devizaszükségletet a minimumra szorítaná le. *Egyet kell megjegyezniök az uraknak:*

Kalkulálás nélkül nincs kereskedelem, s a kalkuláció lehetősége nélkül az exportot fokozni nem lehet.

Miután pedig kivitelünk fenntartása nélkül a jövő összel a mainál még sokkal súlyosabb helyzetbe kerülhetünk, nincs más választás, le kell mondani a külkereskedelmi kozmetikáról.

Egymilliópengős állami támogatással fuzionáltatják a Hangyát és a MÁV fogyasztási szövetkezetét?

(A Reggel tudósítójától.) Az Államvasutak fogyasztási szövetkezete *hónapok óta zavarokkal küzd és ezeknek kiküszöbölésére most olyan terv került előtérbe, amelynek hírét nyugtalansággal fogadják a kereskedelmi érdekeltségek.* A fogyasztási szövetkezetnek, vagyis az úgynevezett Konzumnak *48 árudája van* és a fölmerült nehézségek megszüntetésére a legkézenfekvőbb megoldás az üzem visszafejlesztése lenne,

a 48 áruda közül legalább huszonötöt meg lehetne szüntetni,

ami teljes összhangban volna a kormány azon ígéretével is, hogy *az üzemek ne csináljanak felesleges versenyt a magánkereskedelemnek.* Az egyedül helyes megoldás, a Konzum visszafejlesztése helyett általános meglepetésre az a terv került előtérbe, hogy

a Konzumot fuzionáltatják a Hangyával és ebből a célból mindkét vállalatnak 5—500.000 pengőt bocsátanak rendelkezésére.

A MÁV. már több alkalommal hozott súlyos áldozatokat a Konzum javára, *annál indokolatlanabbnak tartják az érdekeltségek körében ezt az újabb áldozatot*, éppen most, amikor a kormány kénytelen volt a tisztviselői fizetéseket is csökkenteni és az államháztartás egész vonalán a legszigorúbb takarékosságot kellene érvényesíteni. Már azt is érthetetlennek tartják, hogy

a MÁV. mindezideig nem küldött ki vizsgálóbizottságot a Konzum üzletkezelésének felülbírálására,

de ettől eltekintve, feltétlenül szükségesnek tartják, hogy *a MÁV. követeléselt a Konzum ingatlanaira első helyen kebelezzék be*, a készpénzek biztosítására tegyenek meg minden lehető intézkedést. A Konzum és a Hangya tervezett fúziójával és e fúzió állami támogatásával szemben a kereskedelmi érdekeltségek *a legenergikusabb tiltakozásra készülnek* és abban reménykednek, hogy az utolsó pillanatban sikerülni fog elbuktatni a fúziós szerződést, amelynek tervezete már elkészült.

× **Negyedmillió pengő adóssággal likvidál Kollár Miklós vegyészeti gyára.** Szakkörökben már régóta beszélik, hogy a közel hat évtizede fennálló *újpesti Kollár Miklós-féle vegyi gyár csendben megszűnik. A Reggel* értesülése szerint ez a nagymultú cég a rossz gazdasági viszonyok folytán tényleg likvidálni fog. *A vállalat körülbelül negyedmillió pengővel tartozik és ezzel szemben ugyanennyi vagyona van.* Hitelezőinek, mint *A Reggel* értesül, *50%-ot fog felajánlani.* Ennek a régi cégnek tulajdonosa *Kollár Miklós* a háború után Újpest városának nagyértékű ingatlant adományozott a rokkantak házhelyeire és ezért Újpest városa díszpolgárává választotta.

× **Magyar-Olasz Bank r. t.** igazgatósága megállapította 1932. mérlegét, amely 1,452.237.47 P nyereséget mutat fel az előző évi 1,963.922.61 P nyereséggel szemben. Előzetesen leírásokra 1,054.318.20 P fordíttatott, a nyugdíjpénztár 362.000 P-vel dotáltatott. Az intézet vezetősége a nemzetközi pénzpiachoz változatlan fennálló kapcsolatának megfelelően következtesen megmaradt amellett, hogy saját ipari érdekeltségek és kereskedelmi vállalkozások helyett kizárólag folyó bankszerű üzletekkel foglalkozik és nagyobb hitelengagementeket nem vállal. A világválság, mely országunkra különös súllyal nehezedik, természetesen az üzleti forgalom visszaesésében nyilvánul. A könyvecskékre elhelyezett betétek (34.512.002.79 P), a folyószámla és csekkszámla betétei (35.104.805.86 P), összesen 69.616.808.65 P), a mult évivel szemben lényegtelen eltérést mutatnak. A hitelezők tétele 13.268.626.26 P, (1931-ben: 12.995.639.44 P) a bank összes, rövid lejáratú külföldi tartozásait is feltünteti. A váltótárca 51.022.750.20. Az adósok tétele 37.495.617 P-re emelkedett, a mult évi 32.638.656.89 P-vel szemben, ami részben közérdekű hitelrészesedések vállalásának, részben újabb rövidlejáratú hitelek engedélyezésének eredménye. A záloglevél kibocsátási kölcsönök: 33.130.634.90 P, a bank zálogleveleinek összege 21.639.800 P-re csökkent. Értékpapírok és érdekeltségek 4.232.434.30 P-vel szerepelnek a mult évi 6.216.283.62 P-vel szemben. Az igazgatóság a március 14-iki közgyűlésnek részvényenként 2.50 P (= a névérték 5%-a) osztalék kifizetését fogja javasolni, az előző évi 3 P-vel (= 6%) szemben.

× **A Hazai Bank Részvénytársaság** igazgatósága megállapította 1932. mérlegét és zárszámadásait. Az igazgatóság a március 9-i közgyűlés elé oly javaslatot fog terjeszteni, mely szerint a 422.772.68 P tiszta nyereségből részvényenként *1 pengő osztalék* fizettessék. Tartalékokra 75.000 P fordíttassék, miáltal a nyilt tartalékok 7,950.000 P-re emelkednek. A lefolyt év *változatlanul válságos* gazdasági viszonyai természetszerűleg visszahatottak az üzlet terjedelmére. 1932 végén a bank 24,045.541.27 P idegen tőkét kezelt, mely tételnél az előző évvel szemben *csupán jelentéktelen visszaesés* mutatkozik. Az intézet külföldi kötelezettségeit, melyek túlnyomóan az érdekköréhez tartozó vállalatoknak nyujtott elfogadványhitelekért vállalt kezességekből adódnak, az »Egyéb hitelezők« címén kimutatott 3,227.873.38 P foglalja magában. A váltótárca 17,062.363.93 P állományt tüntet fel. Az intézettel évtizedek óta összeköttetésben álló vidéki pénzintézetek leszámítolási hitelei — ezek különleges helyzetére való tekintettel — csoltatlanul fenntartattak. Az adósok tétele (előlegek értékpapírokra, egyéb fedezettel bíró adósok, valamint nyilt hitelek) 16,029.812.35 P-t tesz ki. Az értékpapírtárca 2,533.904.76 P-vel, a vállalatok részesedése 4,729.712.97 P-vel szerepelnek. *Szécsi* Pál alelnök-vezérigazgató bejelentette az igazgatóságnak, hogy korára és több, mint félévszázados banktevékenységére való tekintettel, *nyugalomba kíván vonulni. Ernay* Károly, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület alelnök-vezérigazgatója méltatta Szécsi Pál érdemeit és javaslatára az igazgatóság attól az óhajtól vezeltetve, hogy a bank irányításában való közreműködését a jövőben se nélkülözze, *Szécsi Pált elnökévé választotta. Vezérigazgatóvá az igazgatóság dr. Rapoch Jenő ügyvezető-igazgatót nevezte ki.*

× **Magyar Leszámítoló- és Pénzváltó-Bank** közgyűlése elfogadta a mérleget és zárszámadásokat. Az 1,420.159.29 P nyereségből a tartalékalapra 200.000 P, a nyugdíjtartalékra 400.000 P, a báró Madarassy-alapra 50.000 P fordíttatik. Osztalék 2.50 P (5%). A részvényesek sorából felszóeri Nagy Gyula nagybirtokos szólalt fel, különösen kiemelve, hogy az intézetnek a válságos viszonyok közepette sikerült betétállományát nemcsak az előző év nivóján tartani, hanem még annak szaporulatáról számolhat be.

× **A Magyar Országos Központi Takarékpénztár** közgyűlésén dr. *Metzler* Jenő elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg a mult hónapban elhunyt *Bottlik* József igazgatósági tagról. A közgyűlés elfogadta az igazgatóság javaslatait, elhatározta, hogy a kimutatott 715.804.43 P nyereségből az osztalékszelvényeknek beváltására egy pengő, vagyis 200.000 P fordíttassék. Tartalékba 100.000 P és 402.835.22 P az 1933. évi számlájára helyeztessék. Az igazgatóságba dr. *Delmár* Emil, *Gilliand* Pál (új), *Haggenmacher* Henrik, dr. *Metzler* Jenő, *Schimanek* Emil, felügyelőbizottságba *Beck* Lajos, *Gregersen* Béla, dr. *Lovrich* István és dr. *Steffenits* István választatott. *Eczsenyi* Jenő részvényes a kiváló eredményért elismerését és köszönetét fejezte ki az intézetnek.

× **Budapest Székesfővárosi Községi Takarékpénztár** Rt. rendes közgyűlése egyhangúlag elfogadta az igazgatóság javaslatait. A tiszta nyereségből 2 aranypengő osztalékot fizet. Az igazgatóságba *Szentgály* Antalt, a felügyelőbizottságba *Erdős-Zala* Lászlót, *Erősdy* Sándort, *Freund* Jenőt, dabasi *Halász* Lajost, *Markó* Eleket, *Neuschloss-Knüsli* Kornélt, *Sebő* Bélát, *Tersztyánszky* Kálmánt választották meg.

VASÁRNAPI SPORT

A Hungária, a Ferencváros és az Ujpest fölényesen győzött az irreálisan felázott pályákon

A III. kerület pontot vesztett a brutálisan játszó Kispest ellen, a Bocskai könnyen verte az Attilát

(A Reggel tudósítójától.) A »tavaszi« forduló második fordulójára beköszöntött a tél. A kétnapi hócsés, majd az utána bekövetkezett olvadás irreálissá tette a pályákat és jórészt a bírók jóakaratán mult, hogy a bajnoki mérkőzéseket, a Somogy—Budai »11« meccs kivételével, mégis meg lehetett tartani. A sáros, felázott talaj természetesen a technikailag képzettebb csapatoknak kedvezett, arra vezethető vissza, hogy a Hungária 4:0 nem remélt fölénnyel vert rá a Szeged FC-re, hogy a Ferencváros, szintén kapott gól nélkül, 5:0-ra győzött a Nemzeti ellen és hogy a nap gólrekordját ismét az Ujpest érte el, amely 7:2 gólaránnyal »intézte el« a Soroksárt, a kapott két gól azonban amellett bizonyít, hogy a lilafehérek védelme újabb megerősítésekre szorul. Szerencsétlen csatát vívott a III. kerületi FC, amely 2:2 arányban, eldöntetlenül végzett a Kispesttel, de négy játékosa, a bíró elnézéséből, illetve hibájából, harcképtelenné vált.

A csapatok helyezési sorrendjében nem következett be változás, csak a Bocskai rukkolt előre, az Attila ellen 3:1 arányban kivívott győzelmével, a nyolcadik helyről a hatodikra, úgyhogy a bajnoki tabella állása most így fest:

1. Hungária	13	9	4	—	50:16	22	(4)
2. Ferencváros	13	9	3	1	51:13	21	(5)
3. Ujpest	13	9	3	1	56:19	21	(5)
4. III. ker. FC	13	7	3	3	31:22	17	(9)
5. Budai »11«	12	6	3	3	25:22	15	(9)
6. Bocskai	12	4	3	5	21:21	11	(13)
7. Nemzeti	13	4	2	7	24:35	10	(16)
8. Szeged FC	13	4	2	7	21:34	10	(16)
9. Kispest	13	2	5	6	25:41	9	(17)
10. Attila	13	3	1	9	17:34	7	(19)
11. Soroksár	12	2	1	9	19:57	5	(19)
12. Somogy	12	1	2	9	15:40	4	(20)

Hungária—Szeged FC 4:0 (1:0)

(Hungária út — 3000 néző. — Bíró: Biró S.) A Hungária, mint Miskolcon, csak a második félidőben kezdett komoly játékba, akkor azonban igen biztató játékot mutatott, ami különösen az új center, *Dudás* érdeme. A fiatal játékossal jó vásárt csinált a Hungária, aki, mint irányító és mint pompás lövő egyaránt nagy sikert aratott. *Ticska* a második félidőben csak statisztált sérülése miatt. *Spitz* esres játéka viszont használva volt a csatársornak. *Csch* csak a második félidőben csinált klasszisához méltó, értékes dolgokat. *Ottávinak* kevés akciója sikerült. *Barátky* fokozatosan jött bele a játékba, annyira, hogy a mezőny egyik legjobb embere volt. *Vébernek* nem volt érdemes megbecsülni, nagyon gyönge játszott. *Szaniszló* még messze van az igazi formájától. A védelemben *Kocsis* végig megbízható volt. *Mandl* rengeteg hibát csinált. *Szabó* jól látta el feladatát, csak nagyon szeret hazardírizni. Egyszer baj lesz belőle!

A Szeged FC kitűnő benyomást keltett, a csapatban jó képességek vannak, a hibáknak pedig a nagy lelkesedés ellensúlyozza. *Pálinkás* határozott, jószemű kapus. A két bekk, de különösen *Werner* szilárdan állt a lábán. A fedezetsorban *Somogyi*, nagyszerű játékán kívül, durvaságával is kitűnt. A csatársorban *Harmat* és *Lukács* nyujtott kimagaslót.

A Szeged kezd nagy lendülettel és az első lefutásnál Harmat külső hálót lő. Erős Szeged-fölény után csak a 15-ik percben szabadul fel a Hungária, azonnal két kornerrel veszélyeztet. Spitz azonban kapu fölé lő. Szabó kétszer egymásután nagy szerencsével tisztáz a szegedi csatárok elől. Dudás, az új Hungária-center nagyszerű lövést irányít a sarokba, de Pálinkás kornerre üti a pompás lövést. A 25-ik percben eredménytelen kornert ér el a Szeged. Ottávi beadását a gólvonalról rúgja vissza Werner. Dudás fejese a kapufáról pattan vissza. A 34-ik percben Bertók a 16-oson belül hendszet vét és

a tizenegyest Barátky belövi (1:0).

Ticska szabadrúgását Pálinkás kiejti. Dudás ráfut, de a szegedi kapusnak az utolsó pillanatban sikerül menteni. Szabó a 16-os vonalig fut, hogy a mezőnybe fejeljen egy labdát. A ritka kapusbravúrért nagy tapsot kap.

A *második félidő* Hungária-kornerrel kezdődik. Ticska nagy lövése a lécc mellett surran el. Szeged-korner után Harmat kapásból kapufát lő. Most nagyon szorongat a Hungária. Csch erős lövését Pálinkás elvetéssel védi. Csch tör a kapu felé, de Pálinkás bátran lábára veti magát. A 22-ik percben

Ottávi nagyszerűen megy el a Szeged-védők mellett. Középre gurít és Dudás a vetődő kapus teste alatt megszerzi a második gólt (2:0).

Ticska beadását Dudás kitünően, lövi kapura, de Pálinkás korner árán tisztáz. Spitz kerül gólhelyzetbe, de mellé lő. A 31-ik percben Kocsis zsinórpasszal szökteti Ticskát, aki remek labdát ad középre és

Dudás a kapuba fut a labdával (3:0).

Ottávi lövésszerű beadását Pálinkás biztosan fogja el. Szabó nagy önfeláldozással csípi el a labdát Harmat elől. A 40-ik percben az időközben megsérült

Ticska elbiceg Werner mellett és közelről a hálóba emeli az utolsó gólt (4:0).

Veszélyes Hungária-támadásokkal végződik a mérkőzés.

Ujpest—Soroksár 7:2 (2:0)

(Megyeri út. — 1500 néző. — Bíró: Gellért.)

Az Ujpest csatársora Auer nélkül is gólképesnek bizonyult és különösen a szünet után, a lelkes és szívósan küzdő Soroksár ellen, fölényes játékkal, megérdemelten nagy gólarányú győzelmet aratott.

Az Ujpest kezd és már a 3-ik percben eredménytelen sarokrúgást ér el. A 8-ik percben Kiss hazaadja a labdát, melyet azonban Huber nem ér el és a résenálló

Kelemen a hálóba vágja (0:1).

A 14. percben P. Szabó lefut, a büntetőterületen belül azonban elgáncsolják. A szabadrúgásból a labda

Jávorhoz kerül, aki a felső sarokban védhetetlen gólt lő (1:1).

A 28. percben Déri megsérül és helyet cserél P. Szabóval. A 26-i kpercben a Soroksár ellenl sarokrúgást

Jávor a hálóba fejelte (2:1).

Szünet után újból az Ujpest vette át az irányítást. A 3-ik percben Kis szabadrúgására

P. Szabó ráfutott és a labdát a kapus kezei között a hálóba rúgta (3:1).

Az 5-ik percben Jávor a félpályáról lefutott,

P. Szabóhoz passzolt, aki azt az üres kapuba gurította (4:1).

A 27-ik percben Sas lefutott, beadását

Jávor a vetődő kapus alatt a sarokba lőtte (5:1).

A 31-ik percben

Kelemen védhetetlen gólt lőtt (5:2).

A 40-ik percben Sas beadását

Jávor laposan a balsarokba lőtte (6:2).

A 44-ik percben P. Szabó beadásából

Sas a kiszaladó kapus mellett az utolsó gólt lőtte (7:2).

Nyitott késsel rohant egy néző a Bak TK—Drasche mérkőzés bírájára. Példátlan botrány játszódott le a Bak TK—Drasche bajnoki mérkőzésén a Tárna uccában. A második félidő 34. percében *egy izgatott néző nyitott késsel rohant Solymos bíróra.* Az elszánt drukkert sikerült ártalmatlanná tenni, aki a nagy tumultusban azonban elillant. A pályát azután kiürítették és közönség nélkül folytatták a mérkőzést, amelyet végül a Bak TK nyert meg 3:2 (1:0) arányban. A II-ik profiliga többi eredménye: Vasas—Ete FC 3:2 (1:1), Budafok—Vac FC 4:2 (1:0), Csepel—SzNFC 4:2 (2:0), Taxi FC—Droguisták 4:0 (2:0).

Pontot vesztett a Törekvés. Az amatőrbajnokság vasárnapi fordulójának legnagyobb meglepetése a Törekvés pontvesztesége a bravúrosan játszó UTE-val szemben. Meglepetésnek számít az MTK győzelme a BSE ellen is. Eredmények: Törekvés—UTE 3:3 (2:1), FTC—EMTK 4:2 (2:1), Elektromos—Fer. Vasutas 11:1 (4:1), Postás—MÁVAG 3:0 (1:0), BSzKRT—BEAC 3:2 (3:1), MTK—BSE 3:1 (2:1), 33 FC—VI. ker. FC 3:1 (1:0).

Ferencváros—Nemzeti 5:0 (2:0)

(Millenáris. — 2000 néző. — Bíró: Majorszky.) A sérült Turai hiánya miatt a Ferencvárosnak át kellett csoportosítania a csapatot, *Sárosi* azonban a középcsatár posztján pompásan feltalálta magát, míg *Bukovi* újra hasznos centerhalfnak bizonyult.

A Nemzeti védelme és halfsora javuló formát árult el, a technikailag képzettebb zöldfehér csatárokkal azonban nem boldogult, a csatársor egyelőre siralmasan gólképtelen.

Ferencváros-támadásokkal indult a mérkőzés és

Sárosi már a 2. percben megszerezte a vezetést.

A Nemzeti heves ellentámadásai eredménytelenek. A 30. percben, kapuelőtti kavarodásból,

Sárosi rúgta a második gólt is.

Az utolsó 15 percben is több jó helyzete volt a Ferencvárosnak, a szélsők azonban gólképtelenek voltak. A Nemzeti is vezetett néhány ügyes támadást, de Háda résen állt.

Szünet után a Nemzeti heves iramot diktált, egymásután több sarokrúgás is esett, amelyeket azonban nem tudtak kihasználni. A 12. percben

Sárosi lefutott és Szendrőt kiselelve, a harmadik gólt rúgta.

A finisben a Nemzeti visszacsett, mire a 39. percben

Takács II. a negyedik gólt rúgta.

Ujrakezdés után

Toldihoz került a labda, aki húsz méterről védhetetlen gólt lőtt (5:0).

III. kerületi FC—Kispest 2:2 (1:2)

(Nagyszombat utca. — 600 néző. — Bíró: Tihanyi.) A mélyen felázott talajon nem alakulhatott ki reális játék, annál kevésbé, mert a bíró is elnézte a Kispestiek emberre menő játékát,

aminek az óbudaiak négy játékosa: Beretvás, Kármán, Drössler és Győri esett áldozatul.

Az első félidőben a Kispest hellyel-közzel többet támadott s vezetéshez is jutott, szünet után a kerület jutott fölénybe, azonban a győzelmet nem tudta megszerezni.

Kispesti támadással indult a játék s

Konyor szabadrúgása már a 7. percben a későn vetődő Budai kezéről a hálóba jutott (1:0).

A kerületnek csak a 26. percben fejese révén

sikerül kiegyenlíteni (1:1).

A félidő vége felé a hazai csapat került frontba, újabb gólt azonban a Kispest ért el az utolsó percben

Szepes védhetetlen fejesével (2:1).

Szünet után a III. kerület állandó támadásait csak a 13. percben kísérte szerencse, amikor

Fenyvesi jól ivelt beadását Horváth a hálóba lőtte (2:2).

A gól után a játék iramа mindinkább csökkent, az óbudaiak hiába harcoltak a győztes gólért, csonka csapatuk ellen Kispest sikerrel állta az ostromot.

Bocskai—Attila 3:1 (1:1)

(Debrecen. — 2000 néző. — Bíró: Leiner. Az előző napok kedvezőtlen időjárása ellenére is a pálya elég jó állapotban volt. A mérkőzés elején a hó szállingózott, később azonban a havazás megszűnt. A Bocskai az egész idő alatt nagy fölényben volt, azonban csatársorának erélytelensége az eredményesség rovására ment. Az Attila csapatában *Alberti* kapus kitűnően dolgozott és a védelem többi tagja is megfelelt.

Az első félidőben a Bocskai állandóan támadott, mégis a 6., 11., 14. és 31. percben rúgott kornereken kívül pozitív eredményt nem ért el. Az Attila szórványos támadásai sem voltak veszélyesek. A 40. percben

Markos—Hevesi—Teleki-akcióból utóbbi a vezető gólt lőtte,

de a 43. percben

az Attila Mátéffy révén kiegyenlített.

Szünet után a játék képe nem változott. A 13. és 14. percben a Bocskai újabb eredménytelen kornert rúgott, a 25. percben a Bocskai ellen volt sarokrúgás. A 27. percben Hevesi lerohant, de a büntetőterületen belül gáncsolták:

a bíró 11-est ítélt, amelyből Vanicsek a Bocskai második gólját lőtte.

A 40. percben két sarokrúgás volt az Attila ellen, a másodikból

Teleki a labdát a hálóba lőtte (3:1).

Ma dől el: háború vagy béke lesz-e a vívósportban?

(A Reggel tudósítójától.) Szerdára közgyűlést hívott össze a Magyar Vívószövetség, ekkor és itt fog lejátszódni a vívósportban hónapok óta dúló harc utolsó felvonása. *Rakovszky* Ivánnak, a szövetség lemondott elnökének *A Reggel*-ben megjelent legutóbbi nyilatkozata után a szövetség ellenzéki pártjának vezetői felkeresték a volt elnököt és látogatásuk nyomán terjedt el az a hír, hogy *Rakovszky szívesen megmaradna a vívósport élén, ha egyes szövetségi funkcionáriusok nem ragaszkodnának tisztségeikhez.* A szövetségi »kormánypártban«

Rakovszky állítólagos kijelentései elkeseredett visszhangot keltettek

és néhány napig úgy látszott hogy a vívósport békéjét semmiféle eszközzel sem lehet megmenteni. *Rakovszky* Iván vasárnap magához kéretett és a vívóháború újabb fejleményeiről a következőket mondotta:

— Azok az urak, akik nálam voltak, — úgy látszik — félreértették nyilatkozatomat. Én világosan megmondtam, hogy *csak abban az esetben vállalom az elnökséget, ha a vezetőség összeállításában százszázalékosan meg tudunk egyezni. Ellenkező esetben*

sem én, sem — úgy hiszem — Krencsey és Misley nem ragaszkodunk pozíciónkhoz.

Rakovszky Ivánnal való találkozásom után beszéltem *Krencsey* Gézával, a Magyar Vívószövetség ügyvezető elnökével, aki a nyilvánosság előtt *még egyetlenegyszer sem szólt hozzá a Vívószövetség kebelében felmerült ellentétekhez.*

— Leültünk és tárgyaltunk arról, hogyan lehetne nyélbeütni a békés megegyezést — mondotta *Krencsey.* Hosszas vita után megállapítottam, hogy *az ellenzék vezetői az ügyvezetés tekintetében semmiféle konkrét kifogást sem tudtak felhozni, hanem tisztán személyi kérdésekben nem tudtunk megegyezni.* E pillanatban az a helyzet, hogy mégis van remény a megegyezésre. Az elnökségi lista a következőképpen festene:

Elnök: Rakovszky Iván. Vagy: betöltetlen. Ügyvezető elnök: Krencsey Géza. Alelnökök: Misley Károly és Hoffmann Géza tábornok. Főtitkár: Doros György. Titkár: Zöld Ferenc.

— Eddig körülbelül ennyire volnánk. *Még nem vagyunk készen a tanács összeállításával, mert az ellenzék listáján sok régi tanácstag nem szerepel, a kormánypárt pedig ragaszkodik ezekhez a tagokhoz.* Hétfőn délután újra összeülünk tanácskozásra, ez lesz az utolsó előkészítő csatározás a döntő ütközet előtt.

P. A.

Pillert Doros és Hámory legyőzte

A bajnokság győztese a MAC

(A Reggel tudósítójától.) A BBTE tornacsarnokában vasárnap délután szépszámú és előkelő közönség előtt, vívták le az I. osztályú kardcsapatbajnokság döntőjét, amelyre a MAC, a Tisza István VC, a Rendőrtiszti AC és a Honvédtiszti VK kvalifikálta magát.

A MAC erőssége Jekelfalussy (Piller) losangelesi olimpiai bajnok volt, aki tizenkét mérkőzése közül csak kettőt vesztett. A MAC legerősebb ellenfele a Honvédtiszti Vívó Klub volt, amelyen Hámory és Maszlay vívott a legjobban.

Részletes eredmények:

I. forduló: MAC—RAC 11:5. (MAC: Jekelfalussy, Nagy, Gönczy 3—3 gy., Gerevich 2 gy. RAC: Doros 3, Eckl 2, Schréder 0, Dingfelder 0 gy.) HTVK—Tisza I. VC 10:6. (HTVK: Hámory, Maszlay 3—3, Herendi, Gözsy 2—2 gy. Tisza I. VC: Kabos, Garai 2—2, Szécsi, Illés 1—1 gy.)

II. forduló: MAC—HTVK 11:5. MAC: Jekelfalussy 4, Gerevich 3, Nagy 2, Gönczy 2. HTVK: Maszlay 3, Gözsy 1, Hámory 1, Herendi 0 gy. — Tisza I. VC—RAC 9:7. Tisza: Kabos 3, Garai 3, Illés 2, Kovács 1. RAC: Schréder 3, Doros 2, Dingfelder 1, Eckl 1 gy.

III. forduló: HTVK—RAC 10:6, HTVK: Hámory 4, Zirczi, Kőszegi, Maszlay 2—2, RAC: Doros 3, Eckl, Dingfelder, Schréder 1—1 gy. MAC—Tisza: 11—5. MAC: Jekelfalussy, Nagy, Fiala 3—3, Gerevich 2, Tisza: Kabos 2, Szécsi 2, Illés 1, Garai 0 gy.

Végeredményben bajnok a MAC csapata (Jekelfalussy, Nagy, Gerevich, Gönczy, Fiala) 6 pont 3 csapat- és 33 egyéni győzelemmel. 2. Honvédtiszti Vívó Klub 4 pont 2 csapat- és 21 egyéni győzelemmel. 3. Tisza István VC 2 pont, 1 csapat-, 20 egyéni győzelemmel. 4. RAC 0 pont, 0 csapat-, 18 egyéni győzelemmel. 5. BEAC, 6. BSE. Az MTK és BBTE csapatai egymásközött döntik el a hetedik hely, illetőleg az I. osztályból való kiesés sorsát.

Két poszton változott meg a téli túrán sikerrel szerepelt profiválogatott Hollandia ellen

Magyar helyett Lázár, a sérült Turai helyett Bihámi került a csapatba

(A Reggel tudósítójától.) Az MLSz ügyv. alelnöke, aki egyszersmind a szövetségi kapitányságot is vállalta, vasárnap este állította össze a Hollandia ellen vasárnap Amszterdamban starthoz álló magyar csapatot, amely a következő:

Szabó (Hungária)

Korányi (Ferencváros) — *Biró* (III. ker. FC)

Barátky (Hungária) — *Sárosi* (Ferencváros) — *Lázár* (Ferencváros)

Markos (Bocskai) — *Csch II.* (Hung.) — *Teleki* (Bocskai) — *Bihámi* (Nemz.) — *Ticska* (Hung.)

Tartalék: *Háda* (Ferencváros), *Lyka* (Ferencváros) és *Steiner* (Kispest).

A szövetségi kapitány a csapatról a következőket mondotta:

— Ticska játéka nem biztos, ma megy kórházi vizsgálatra, amennyiben csütörtökig rendbe nem jön, helyette Steiner játszik. A csapat nagyjában ugyanaz az együttes, amely a téli túrán olyan szép eredményeket ért el. Magyar azért maradt ki, mert nincs formában.

Szerdán a csapat tréninget tart és csütörtökön reggel indul Prágán keresztül Hollandiába.

Csehszlovákia nyerte meg Európa jéghokki bajnokságát

Prága, február 26.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A jéghokkitorna mai utolsó napján, délután 3 órakor, *Csehszlovákia* és *Ausztria* csapata az Európa-bajnokságért küzdött.

Tizezer fővi rekordközönség jelent meg a jégstadionban, amely azonban várakozásában csalódott, mert mindkét csapat, a mérkőzés fontosságára való tekintettel, rendkívül óvatosan játszott, *úgyhogy a rendes játékidő döntetlenül végződött* és a csehszlovákok csak a meghosszabbítás második részében ütött két góljukkal nyerték meg hatodízben az Európabajnokságot.

A csehszlovák együttes fölénye már kezdetben kitűnt, a közönség azonban az óvatos játék miatt tüntetett a csapatok ellen. A meghosszabbítás második részében Malecek Hromadka átadásából a vezető gólt ütötte, mire

a közönség a pályára tódult, úgyhogy a mérkőzést csak néhány perccel később tudták folytatni.

A második gólt ugyancsak Malecek ütötte.

LÓSPORT

Dárdát diszkvalifikálták a vasárnapi ügetőversenyen

(A Reggel tudósítójától.) Egyik meglepetés a másik után. A $^{9}/_{10}$ reás *Ili* sorsát a második futamban követte *Guardian Trust* jun. s nem volt kivétel a nap főversenye, az *Allegro-díj* sem, melyben a *Feiser* által hajtott *Jutalom* volt a favorit, de a versenyt *Wéber M. Dárdája* nyerte.

Dárdát az igazgatóság tisztátalan ügetés miatt diszkvalifikálta

s *a díjat Mályvácska kapta meg.* A nagy bizalommal kísért *Jutalom* az olasz kétesértékű ügyességével volt kénytelen megelégedni. Hogy volt-e ok a diszkvalifikálásra, ez kétségtelen, de az is bizonyos, hogy volt már arra is eset, hogy *Dárda* hasonló versenyabszolvációval megis megkapta a díjat. A *Pótversenyben* az egyik *Tavaszi handicap* kandidatus *Jegyvirág* imponáló stílusban győzött.

Részletes eredmény:

I. futam: Zoli-díj. 1. Eduard B. (1¼), Zwillinger, 2. Elga (16). 3. Ili ($^{9}/_{10}$ reá). Im.: Karola, Helyre Kati, Ibrány. Erős küzdelem. Idő: 34.5. Tot.: 10:26, 18, 11; olasz 103.

II. futam: Ljubimac-díj. 1. Alice (8), Kovács II. 2. Győző (2½). 3. Upupa Epops (1¼). Im.: Ali Baba, Lilla, Patricia, Guardian Trust jun. Erős küzdelem. Idő: 37. Tot.: 10:100, 36, 40; olasz 60.

III. futam: Tarcsai-díj. 1. Navigator (2), Zwillinger. 2. Opál (3). Revizionárius (2). Im.: Dolly, Gabriella, Fenegyerek. Biztosan. Idő: 38. Tot.: 10:35, 16, 18; olasz 47.

IV. futam: Handicap. 1. Guardian Todd (10), Vorst. 2. Tamerlan (8). 3. Brummbär (12). Im.: Mimosa, Orkán, Osztalék, Oszlány, Ürgevár, Biztosan. Idő: 35.9. Tot.: 10:19, 26, 28, 34; olasz 77.

V. futam: Allegro-díj. 1. Mályvácska (4), Fityó. 2. Jutalom ($^{8}/_{10}$ reá). Im.: Expers, Dárda, Nurmi. Biztosan. Idő: 32.1. Tot.: 10:44, 18, 14; olasz 34.

VI. futam: Eladóverseny. 1. Tündérlány II. ($^{7}/_{10}$ reá), Wiesner. 2. Leopard (4). 3. Többsines (6). Im.: Recece, Fényes, Katinka, Poganac, Melinda. Biztosan. Idő: 36.7. Tot.: 10:23, 17, 27, 38; olasz 35.

VII. futam: Pótverseny. 1. Jégvirág ($^{7}/_{10}$ reá), Feiser, 2. Danka (10). 3. Feri O. (5). Im.: Eliasz, Evviva. Suhanc B., Tamerlan. Könnyen. Idő 34.8. Tot.: 10:19, 16, 30, 20; olasz 125.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

Hallóhalló itt rádió A Reggel
Standard LORD

Dr. Kajdacsy szakorvos
rendel: 10—4-ig és 7—8-ig férfi és női betegeknek. VIII., József körút 2 szám

Celluloid ajtóvédő
megvéd kopástól, piszkolódástól, minden színben és formában készül. Higiénia Celluloid-ipar. Vezérképviselő: Golár és Társa, III., Margitsziget. Tel. 28-7-52

Részvényeket, bármilyen értékpapírt, kényszer- és hadikölcsönt napi áron vásárol Barnabank, V., Nádor ucca 26. Telefon: 213-10, 194-67.

Műfog 4 P tömészkezelések 3 P. Aranyfog 18 P. Dr. Hegedüs fog- és szakorvos, Erzsébet körút 12, I. em. Részletre is

Zongorák
csakis világmárkák. Közöttük kevéssé használtalkalmi darabok legszolidabban vásárolhatók
Keresztély hírneves zongoratermében, Vilmos császár út 66

Kertes úri lakást
központi fűtéssel, 4 szobával, modern komfortos berendezéssel keresek május 1-re
„Kertes és modern" jelige a'att A REGGEL kiadóhivatalába címzendők. Ügynökök kizárva.

Kőpadló-Csempe Melocco Rt.
Nádor ucca 18. Telefon 242-14

Új-Lipótvároson
úri- és hölgyfodrászterem
hideg-, melegvízzel ellátva, berendezéssel vagy anélkül átadó. Bövebbet Hollán ucca 14., házfelügyelőnél

Magános úriembernél, jónázból való intelligens, minden házimunkát vállaló
elsőrendűen főző leány
állást kaphat havi harminc pengőért.
Leveleket „A pénz nem minden" jeligére a kiadóba.

Az Athenaeum irodalmi és nyomdai részvénytársulat nyomása. (Nyomdaigazgató: Wózner Ignác.)